ناظر

ناول

Ketabton.com

لیکوال: ودان احمدزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب ځانګړنې

د کتاب نوم: ناظر

د کتاب موضوع: ناول

لیکوال: محمدنواب ودان احمدزئ

کمپوز: خپله لیکوال

چاپ چارې: په چاپ نه ارزي خو په ویلو حتماً ارزي

د لیکلو کال: ۱۳۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو څو خبرې

بسم الله الرحمن الرحیم

لومړئ ټولو لوستونکو ته خپل سلام داسې وړاندې کوم چې: اسلام علیکم ورحمته الله وبرکاته!

پس له سلام نه باید خپل خبرې را لنډې کړم، دا زما لومړئ ناول ده او سره له دي چې ما خپله هڅه کړې ده، خو بیا هم ډاډمن یم چې په دې کې به ډېرې ستونزې وي، بله دا، دا ناول په دې کتاب که لا نده پوره شوئ یعنې ما دا غوښتي چې دا ناول لا لږ نور هم دوام ولري، نو که ورته وګورو له همدې امله یې هم ځینې خطاوې پیدا کړي، چې دا خطاوې هغه وخت لرې کېدای شي، چې د دې کتاب دوهم ټوك ولولی، کنه تاسې به وایاست چې په دې کتاب کې له اصلي متن څخه غلطیانې ډېرې دي، نو ځکه یو غوښتنه له تاسو څخه لرم او هغه دا ده، چې مخکې تر دې چې زما د کتاب دوهم ټوك ولیکم، د دې کتاب په اړه قضاوت مه کوی او که چېرې تاسې دا ګڼی چې دا ناول

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدومره بس ده، بیا اوس هم کولای شې چې په اړه یې قضاوت وکړې.

دوهمه خبره دا ده، چې کېدای شي تاسو د دې ناول په لوستلو داسې احساس ولرۍ چې کېدای شي زه حزبۍ اوسم، یا له حزب سره ډېره مینه ولرم خو اصل کې خبره داسې ده، چې دا ناول لا بشپړ شوئ نده.

یوه مهمه خبره چې زه غواړه په اړه یې درته ووایم هغه دا ده، چې تاسې به وایې چې داسې څه زه د ناول لیکلو ته وهڅولم؟

په اصل کې یې دوه لاملونه ول:

اول: په دوولسم ټولګي کې په پښتو ادبیاتو کې زما نومرې د دې لپاره کمې شوې، ځکه چې ما ټول کتاب لوستئ وۀ، خو هلته مې د ناول عنوان له سره نه وۀ، لوستئ، په څلورو پوښتنو کې درې د ناول په اړه وې، نو ځکه ما له ځانه سره دا وویل: چې اوس باید هم ناول زده کړم او هم یې ولیکم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم: دا خبرې له ما څخه هېرې شوې وې، چې باید ناول ولیکم، تر هغو چې یو وخت په عالم راډیو کې د مرحوم استاد شپون د ناولونو خپرېدل پیل شول، تر هغه وخت پورې، ما استاد سعدالدین "شپون" نه پېژانده، د هغه ناولو راباندې اثر وکړ او زما هغه خبره هم رایاده شوه، چې باید ناول هم زده کړم او هم یې باید ولیکم، دوهمه خبره دا وه، چې ما د ښاغلي ابراهیم شبنم (خوابښې اېنګور) ناول او د ښاغلي آرش ننګیال (ولسمشر ماوژلئ) ناول هم ولوست، چې د دې دواړو نه یوازې دا چې لوی اثر یې راباندې کېښود، بلکې په پوره توګه یې د ناول لیکلو ته وهڅولم.

محمد نواب ودان احمدزئ

۱۳۹۶/۰۷/۰۳ کابل افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې مهال وؤ، چې په هېڅ نه پوهېدو نه مو کرکه نه مو مینه پېژنده، نه مو جګړه او نه مو سوله پېژانده، نه مو د شپې پروا کوله او نه د ورځې، د خپلوان او پردیو له منځه یوازې دا توپیر وؤ، چې خپلوان به هرکله زمونږ کورته راتلل او مونږ به د هغوی کورته ورتلو، خو پردي به کله نا کله راتلل بس، یوازې دوه شیان مو پېژاندل یو لوبې او بل زده کړه، اودس او لمونځ مونږ ته عبادت نه بلکې زده کړه وه، نیمه ورځ به ښوونځي کې وؤ، او بیا به چې کله راغلو نو مور به ویل: زویه! راځه ډوډۍ چمتو ده، ډوډۍ وخوره بیا به لوبې وکړې، ورېږي شوئ به یې؟

کله به چې مو په زړه جوړه وه، وربه غلو او ډوډۍ به مو وخوړله او کله به مو کتابونه کېښودل او د لوبو لپاره به مو د کلي جومات خواته ورمنډه کړه، تر ډېره به مو لوبې کولې بیا به د جومات ملاصیب(مولوي صاحب) ټولو ته غږ کړ: وه هلکانو! راځئ، زه آذان کوم تاسې اودس وکړئ، چې ترڅو کلیوال راځي لمانځه ته چمتو شئ.

چا به ویل: سمه ده ملا صیب!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا به ویل: زه په کور کې اودس کوم او بیا د لمانځه لپاره جوماټ ته راځم.

چا به ویل: زه اودس او لمونځ دواړه په کور کې کوم.

ملاصیب مونږ ته ټول اودس په کتابي ډول ښودلئ وؤ، خو په عملي ډول مو استنجاء نه وه زده، هسې خو په مجبوره ورځ کې بې له استنجاء هم لمونځ کېږي، خو زه بیا اوس هم په دې ډاړ یږم چې به مې لمونځ قبول شوئ وي او که نه؟

نو مونږ هغه کسانو چې د جوماټ تر څنګ ویالې کې مو اودس کاوه، هسې یوازې خوله پوزه، او مخ لاسونه او سر پښې وینځلې، بیا به جوماټ ته ننوتو او لمونځ به مو په جمع کاوه، چې کله به مو لمونځ خلاص کړ، بیا به د ملاصیب(صاحب) تر څنګ کېناستو، او وبه مو ویل: ملاصیب مونږ ته کیسه وکړه!

ملاصیب به کله د آدم (ع) کیسه کوله، کله د نوح(علیه السلام) کله د اصحابو کیسې او همداسې نورې کیسې به یې راته کولې، کله به مو قرآن کریم لوست او ملاصیب به یې راته ترجمه (ژباړه) کوله، بیا به دباندې راووتو، او تر مازدیګره پورې به مو لوبې کولې، مازدیګر چې به مو پلرونه راغلل نو، هر یو به له خپل پلار سره جوماټ ته ولاړو لمونځ به یې وکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بیا به په ګډه(یوځای) کور ته تلو، هلته به مو تر ماښام درس ویلو، ماښام به چې کله پلار جمعې ته تلو، نو مابه خپل درسونه خلاص کړي ول، بیا به مور او ما دواړو یو ځای لمونځ کاوه، او له هغې وروسته به مور راته کیسه کوله، کیسه به لا نه وه ختمه چې زه به ویده شوۍ وم، که به مې په درسونو (لوستونو) کې څه ستونزه لرله، بیا به ملا صیب او یا هم معلم اکبر ته ورغلم، هغوۍ به راسره مرسته کوله، چې کله به ښوونځي ته ولاړو نو سر معلم خیر محمد به ټول زده کوونکي په کتار(قطار) ودرول، سر معلم صیب به یو څو نصیحتونه راته وکړل، او بیا به ټول خپلو ټولګیو ته ولاړو، هسې زمونږ په ښوونځي کې درې ټولګي ول:

لومړۍ ټولګۍ چې زما کوچنۍ ورور پکې وۀ، د چنار لاندې یې ورته لیمڅۍ اوار(هموار) کړۍ وۀ.

دوهم ټولګۍ چې هغه ته یې هم د زوړ چنار لاندې پوزۍ اوار کړۍ وۀ.

او درېم ټولګۍ چې د هغه ټولګي تر ټولو کوچنۍ زده کوونکۍ زه وم، زمونږ ټولګۍ د توت تر زړې ونې لاندې وۀ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ لپاره یې څو دانې غټې تیږې نیمې په ځمکه کې ښخې کړې وې، مونږ به په هغو کېناستو.

په لومړي ټولګي کې د دې لپاره چې ډېر کوچنئ وم، نو تر ټولو اخر شمېره یعنې پنځلسم وم، په دوهم ټولګي کې مې ډېر درس ووایه پنځم شوم، او چې کله په درېم ټولګي کې شوم، هتله لومړئ شوم، نو ځکه کله چې به ښوونکئ راغئ، نو ما به وویل: ولاړ سئ!

ټول هلکان به ودرېدل، بیا به ښوونکي وویل: کېنئ(کښېنئ)!

ښوونکي به وویل: زده کوونکو سترې مشئ!

زدکوونکو به وویل: خیر یوسې ژوندئ اوسې ښوونکیه!

ښوونکي به وپوښتل: پرون مو څه ویلي ول؟

ما به ځواب ورکړ، مثلاً: د جمعې(+) تعریف.

بیا به ښوونکي څو کسان پورته کړل، او پوښتنې به یې تر ېنه وکړې، له هغې وروسته به یې لوست پیل کړ، ډېر په کراره به یې درس ورکاوه، زمونږ ټولو هلکانو له ښوونځي سره مینه وه، له همدې امله له ډېر لرې ځای څخه ښوونځي ته راتلو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته به مو درس ويلو، ډېرو زده کوونکو د زړه له تله زيار وېسته.

په کلي کې هم خوشحاله خوشحالي وه، هر چا به خپل کار کاوه، چا به د چا په کار کې کار نه لاره، جنګ جګړې تر دې مهاله هېڅ نه وې، د پسرلي پر مهال به زمونږ کلئ داسې وؤ لکه د عطرونو هټۍ (دوکان) چې يوې خواته به يې لاړې يو ډول ښايسته بوی به يې کاوه او چې بلې خواته به يې لاړې بل ډول ښايسته بوی به يې کاوه، دنيا نه وه سم جنت وؤ، د اوړي په مهال خو به هسې هم دنيا کې توپير راغلئ وؤ، له نيمې دنيا نه به دوزخ جوړ شو او نيمې څخه جنت، زمونږ کلئ هم د جنت په منځ کې پروت وؤ، له اصلي جنت سره يې دا توپير وؤ، چې هلته حورې وي او هر ډول مېوې پکې وي، د شېدو (شودو) او شرابو ويالې پکې وي، خو زمونږ په کلي کې چې کومې حورې وې هغه به مونږ ليدلای هم نشوې، ځکه دا خبره ډېره بده وه، او دا به څرګنده نه وه، چې کومه حوره به دچا وي، د چا په نصيب به شي، بله خبره دا وه، چې ځينې مېوې پکې نه وې او بله خبره هم دا وه چې زمونږ په کلي کې شېدې ولې خو په ويالو کې نه بلکې په پيالو کې، شراب خو هسې هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانانو باندې په دې دنیا کې حرام دي، زمونږ لپاره اوړۍ(دوبۍ) د لوبو تر ټولو ښه ځپرکۍ وۀ، او د پلرونو لپاره مو د مېوې د راټولولو ښه ځپرکۍ. مونږ ته به ځکه خدای راکړې وه، ځکه لمر ته به ګرځېدو راګرځېدو چې ښه ګرمي به مو وشوه، بیا به لاړو او په اوبو کې به مو ځانونه واچول او لامبو به مو وهله، کله به د دې لپاره ډېر ناروغان هم شولو چې په ګرمي کې به ګرځېدلي ولو، بغیر له لامبو نه یوه بله لوبه چې هره ورځ به مو کوله، هغه د افیز(حفیظ) مړی وه، د افیز مړی داسې لوبه وه چې: یوکس به ښه ډېره شوتله(شفتله) سره را ټوله کړه، له هغې څخه به یې یوه لویه مړی جوړه کړه، بیا به یې غږ کړ، ما د افیز مړی کړې ده، هلکانو به په هغه پسې منډې وهلې، ترڅو چې هغه به یې ګېر کړ، چې کله به ګېر شو، نو د هغه ستونۍ به یې کلک ونیوه، بیا به یې ورته وویل: افیزه(حفیظه) بچو مړی خطا کړه!

ډېرو به خطا کوله، خو داسې کوم کس به هم پیدا شو چې خطا یې نه کړي، دغه کس به ترڅو نه خوشې کېده، ترڅو چې به یې مړی تېره کړې نه وه او یا به یې ښکته غورځولې نه وه، د مړی تېرول به اصلاً نا ممکن وۀ، خو کله کله به داسې وشول،

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کوم کس به تېره کړه، یو ځل خو ما هم تېره کړه، تر هغې وروسته به مې کله هم د افیز مړی نه کوله، په دې لوبه کې چې به چا مړی تېره کړه، تر یوې اونۍ به اتل وؤ او ټولو هلکانو به یې خبرې منلې او د هغه صفتونه به یې کول او که چېرې کوم کس مړی ښکته غورځولې وای نو هغه تر اتل کېدو شرمنده وؤ.

خوسئ به مو هم کاوه، خوسئ زمونږ په سیمه کې داسې لوبه وه: څو کسان به یوه ډله شول او څو کسان به بله ډله، دواړو ډلو به یوه یوه پښه نیولې وه، او یو بل به یې ډیکه(ټېله) کول، کله به بایلل د ټولې ډلې د پښو په خوشې کېدو کې وؤ، او کله هم د ټولې ډلې په لوېدو کې.

دا جنت هغه وخت په ختمېده شو، چې په کومه ورځ زما لاس په خوسي کې ترك وکړ او زړه مې خبر شو چې بیا د کلي مشر حاجي قلم اکا ته ولاړو او ورته ومې ویل: حاجي صیب (صاحب) په خوسي کې مې له لاس څخه ترك غږ پورته شو، اوس ډېر خوږ ېږي، حاجي صیب راغئ او زما لاس یې کش کړ، بیا یې ببرته ډیکه کړ، حاجي صیب غوښتل چې څه ووایي، خو په همدې وخت کې یو کس راغئ او ویې ویل: حاجي صیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحاجي صيب ژر راشه! ځکه چې د کلي په کوزه(ښکته) خوا کې ځينې خلك مېشت شوي دي، هغوی وايي چې کوچان يو، خو زه فکر نه کوم چې کوچان دې وي.

په دغه خبره له حاجي صيب څخه زه هېر شوم، هغې خواته روان شو، مونږ هم ورسره لاړو چې ومو کتل خلکو کېږدی(خېمې) لګولې وې، په ښکاره توګه کوچان ول او حاجي صيب ته يې هم وويل چې مونږ کوچان يو، دوه درې مياشتې دلته تېروؤ، بيا له خيره سره ځو.

حاجي صيب ورته وويل: ښه راغلی، په خير اوسی که څه ستونزه وه، مونږ درسره مرسته کوؤ.

هغوی مننه وکړه او مونږ هم بېرته کلي ته را روان شولو.

چې کلي ته راورسېدو نو حاجي صيب راته وويل: اوس خو ستا لاس جوړ شو، خو کېدای شي چې اثر به يې په ټول ژوند درسره وي، کله نا کله به دې يادوي او په تا باندې به بوج راولي.

هغه شپه خوب نه راته، خو ډېر په سختی سره ويده شوم، مور به مې کله څه او کله څه وېشول، خو له هېڅ شي سره زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس خوږ نه کراېږده، سبا سهار چې کله لمانځه لپاره پاڅېدم نو ګورم چې مور مې راته اوبه تودې کړې وې، راته يې وويل: بچيه نن په تودو(ګرمو) اوبو اودس وکړه.

ما ورته وويل: خو مورې! اوس خو اوړئ(دوبئ) ده؟

مور مې وويل: جار دې شم زويه! پوهېږم چې اوس اوړئ ده، خو ستا لاس ژوبل شوئ دئ، يعنې وتئ وؤ، نو که څو ورځې يې په تودو اوبو ونه وينځې نو بيا به درته وخوږېږي(درد به درته وکړي).

تر هغې خبرې له ما څخه هم هېر شوي ول، چې زما لاس ژوبل شوئ وؤ، خو چې کله مې لوټکه(کوزه) پورته کړه، پوه شوم چې لاس مې په رېښتيا ژوبل شوئ وؤ.

خو خير اودس مې وکړ، بيا د لمانځه لپاره جوماټ ته ولاړم، چې لمونځ خلاص شو نو ټولو کليوالو ته په خطاب کې ملا صيب (مولوي صاحب) وويل: يوه شېبه صبر وکړئ! ځکه چې حاجي صيب (حاجي صاحب قلم د کلي ملك) درته يو څو خبرې لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاجي صيب خبرې داسې پیل کړې: ورونو! زمونږ په کلي کې کراره کراري وه، غلا، ناروا، ظلم، ستم، زنا، قتل، تېرئ نه وؤ. خو بېګاه د کامران خان غوا ورکه شوې ده، د شپې خو خلاصه هم نه وه پاتې شوې، او که خلاصه هم وای نو د تیارې له وېرې نه تښتېده، ښکاره خبره ده چې چا به پټه کړې وي.

نو ځکه خو په هغې ورځ زمونږ ټول کلیوال په هغې غوا پسې ګرځېدل، تر مازدیګره یې درك ونه لږېده، مازدیګر یو کس راغئ ویې ویل: غوا خو پیدا نشوه، خو د همغې غوا سر د کوچانو (کوچیانو) له کېږدیو(خېمو) سره پروت وؤ او همدا رنګه د هغې غوا څرمن(پوستکې) او پښې یې.

ډېر کلیوال هغې خواته روان شول، چې کله هلته ورسېدلو، نو چې ګورو څه نه وؤ، خو حاجي صیب له کوچانو سره وغږېده، هغوی ورته وویل: مونږ نه له غوا څخه خبر یو، نه یې له سر نه او نه یې له څرمن او پښو څخه، کېدای شي ستاسو هغه کلیوال به دروغ ویلي وي، یا به غلط شوئ وي.

د ماښام د آذان وخت وؤ، چې کلیوال ټول له هغه ځایه را روان شول، په لاره کې به هغه کس ته ټولو ویل: دروغجنه مونږ ټول دې د دنیا هغه سر پورې سرګردانه کړو، او هلته

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېڅ نه وؤ، خدای دې تا ووهي او خدا دې تا په خېټه روان کړي!

جانو د کليوالو په دې خبرو ډېر خپه (خفه) وؤ، او له ځانه سره يې ويل: نېکي مه کوه بدي به له تا څه غواړي؟

جان محمد يو ډېر لوړ سړئ وؤ، په مقام او قد دواړو کې، خو کله يې چې د يوکليوال خوسئ پټ کړ له جان محمد نه جانو ته واوښت، خبره داسې وه چې: د جان محمد او هغه بل کليوال دواړو غواوې(غواګانې) يوځای لنګې شوې، د جان محمد غوا خوسی وزېږوله او د هغه بل کليوال غوا خوسئ، خو د جان محمد خوسئ پکار وؤ، نو ځکه خو يې خپله خوسی د هغه له غوا سره پرېښوده او د هغه خوسئ يې له ځانه سره بوته او خپلې غوا سره يې خوشې کړ، بيا په دې کار کې کوم کليوال ليدلئ وؤ، او د همدې لپاره يې نوم بد شو، او اوس ټول خلك ورته جانو وايي، جانو يو ډېر ځواکمن او غيرتي سړئ وؤ، خو لږ ساده ګئ وؤ، زمونږ ټولو به ښه ساعت ورسره تېر وؤ، مونږ ته به يې ټوکې کولې او کله کله به يې ډېرې ساده ساده خبرې هم کولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځو اصلي کيسې ته: خبره داسې شوه، چې د غوا له ورکېدو وروسته د غوا خبره آس ته واوښته، يعنې تر هغې شپې وروسته په دوهمه شپه باندې آس ورك شو.

د هغې شپې په سبا هم خلك ډېر وګرځېدل خو د آس څه اثر يې تر مازديګره پيدا نه کړ، خو صبور اکا ويل چې: د کوچانو له کيږديو سره يې د آس زين او ځينې نور سامان ليدلئ وؤ.

چې کله کليوال ورغلل بيا هماغه خبره شوه، تو پير يې دا وؤ، چې صبور اکا ته چا سپکې سپورې نشوې ويلای سبا بيا د نادر اکا غوا ورکه شوه، خو د دې غوا هېڅ اثر چا ونه ليده، او په بله شپه د نادر اکا ټول جوار رېبل شوي ول، خو څه اثر يې نه ښکارېده، ټول خلك راساً د کوچانو خواته ورغلل، د جوارو څه ټانټې هلته پرتې وې، د همدې لپاره خلك کوچانو ته په غوصه شول، حاجي صيب د غواګانو، آس او جوارو بيه په زيان کې ترې وغوښته، خو کوچانو په لومړيو کې سر زوري کوله، وروسته چې پوه شول چې سرزوري يې کار نکوي، بيا يې ومنله چې اوؤښتئ زيان به جبرانوي، خو کليوالو دا نه منله چې هغوی دې نور په دې سيمه کې پاتې شي، په زيان کې مو له هغوی څخه دېرش مېږې واخيستې، او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی ته یې وویل: چې تر سبا سهار پورې دا سیمه پرېږدی، کنه بیا به در ته ښه نه وي.

خو کلیوالو دا وېره لرله چې نن شپه هم زیان او هم نور ګټه له مونږ څخه وانخلي، یعنې داسې نشي چې نن شپه له ځو کلیوالو څخه په یوه شپه کې غلا وکړي او بیا سبا وتښتي، نوځکه خو ټولو کلیوال د پیرې لپاره ووتل، په هغې شپه ټولو کلیوالو پیره کوله، سبا چې مو کله د سهار لمونځ وکړ، او سهار چای مو وڅښه، نو د کوچانو خواته روان شولو، هلته چې ولاړو کوچان نه ول، تللي ول هغه هم ډېر لرې.

××××××

خو په دغې شپې زمونږ یو کلیوال د ټوپك د اور لاندې راغئ او ووژل شو، ټول کلیوال هلته ورټول شول، په نور کیسه نه پوهېږم ځکه زه کوچنئ او چا نه ورپرېښودم، چې هلته ورشم، سبا ته یې د جانداد اکا جنازه وکړه، او وروسته له جنازې څخه حاجي صیب عبدالله ګل اکا، شکور اکا، او کریم ګل زمونږ کور ته راغلل، حاجي صیب وویل: چې: دا شونې نده چې دا کار به کوچانو کړئ وي، زه داسې فکر کوم چې دا کار د کلیوالو د کوم کس دئ، نو ځکه مونږ په پټه پیره کوؤ، چې ګېر یې ګړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لومړۍ شپه هيڅوك هم هلته رانغئ، دوهمه شپه هم څوك رانغئ، خلك هم ستړي شول او د راتلونكو شپو لپاره يې څو نورې ډلې وګومارلې، چې په دې ډولو كې به هر يوې ډلې ته په دربوؤ ورځو كې يو ځل د پيرې وار راته، په دريمه شپه څو كسان راغلل چې ټوپكې ورسره وې، پيره دارانو د ودرېدو ورته وويل، هغوی ودرېدل، يو كليوال لاټين (الكين)يې ورنږدې كړ، چې د لاټين رڼا پرې ولوېده، خلك حيران شول، ځكه هغه غله نه ول بلكې عسكر(سرتيري) ول، د خلكو عسكر هم نه خوښېدل، ځكه د عسكرو توپير له غلو سره دا وؤ، چې غلو به د شپې له خوا كوم كليوال بوته، خو عسكرو به د ورځې له خوا، عسكرو به زمونږ مالونه نه لوټل خو غلو به لوټل، بل توپير يې دا وه، چې عسكرو به چې كوم كس له ځانه سره بوته، د هغه سړي به مړئ او ژوندئ ورك شو، خو غلو به بيا مړئ ورته پرېښوده، تر څو كورنۍ يې تر پنه ببغمه شي، له دې خبرې تېرېږو، خبره داسې شوه، چې دغه شپه هم په خير سره تېره شوه، سبا شپه بيا پيره شروع شوله، په دغه شپه زما پلار هم پيرې ته ولاړ، ترڅو كه خدای كول هغه غله او قاتلين پيدا كړي، كليوال ټول په تمه ول، ترڅو هغوی ته يې چې كومه لومه ايښې ده، هغوی هغې ته دننه شي، او دوی يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم راګېر کړي، له نېکه مرغه چې هغوی راغلل، د کلي د جومات له څنګه تېرشول او د جانداد اکا کور خواته راغلل چې زمونږ له کور څخه غوا غلا کړي، پیرداران ترېنه راتاو شول، او خلك يې تړول ونيول هغوی يې زمونږ غوجل کې وتړل، ترڅو سبا چې ټول کليوال راشي بيا به د دوی په اړه له غور او سوچ وروسته فيصله(پرېکړه) وکړي، چې څه ورسره وکړو.

سبا سهار تر لمانځه او د سهار چاى تر څښول وروسته ځينې کليوال او مشران زمونږ د حجرې خواته را روان شول، او زمونږ حجرې ته ننوتل، زه لاړم چاى مې ډېر په سختي سره راوړ، چې چاى مې اچاوه خلکو خبرې داسې پيل کړې:

د جانداد اکا زوى نسيم: زه خو وايم: دوی ټول به ووژنو او ځان به ترېنه خلاص کړو، هسې هم دوی زما پلار او زمونږ نور کليوال ووژل، نو ځکه خو کېداى شي چې مونږ د خپلو عزيزانو بدل ترېنه واخلو او له دوی څخه هم ځان خلاص کړو.

شکور اکا وويل: زه وايم چې: د دوی مخونه به ورتور کړو په خرو به يې سپاره کړو او په ټوله ولسوالۍ به يې وګرځوؤ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالله ګل اکا وویل: زه داسې سوچ کوم چې باید دوی ټول ووژنو او سپیانو ته یې واچوؤ، تر څو نور تر ېنه عبرت واخلي.

حاجي صاحب وویل: داسې به وکړو چې د ټولو لاسونه به ترې پرې کړو چې دا کار هم له اسلام سره سم دئ، او هم ښه کار دئ نور خلکو ته هم ښه عبرت دئ، ځکه که مړه یې کړو یو څو ورځې به د خلکو په زړه وي بیا به یې هېر کړي، خو که لاسونه یې پرې کړو، تر څو چې خلك یې وینې عبرت تر ېنه اخلي.

مولوي صیب هم د حاجي صیب خبره ور تائید کړه.

خو شفیق چې هغه مهال په استخباراتو کې یې نده درلوده، وویل چې: دوی به حکومت ته وسپارو تر څو هغوی محاکمه کړي، او که چېرې یې حکومت ته ونه سپارو نو هغوی به له خبرېدو سره سم مونږ مجرم وګڼي، او عسکر به راولېږي، تر څو مونږ ونیسي، او له نیولو وروسته به د دوی په ځای مونږ محاکمه کړي.

کریم ګل چې زمونږ د کلي دوکاندار (هټیوال) وؤ، ډېره ساده سړئ وؤ، چې کله یې دا خبره واورېده، کوم چای چې یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوله کې وو، هغه یې د کوټې منځ ته وشینده، او ویې ویل: ته ریښتیا وایې؟ ریښتیا به داسې کېږي؟

ټولو کلیوالو ورپورې وخندل بیا تر څو شیبو وروسته شفیق ورته وویل: هو! بالکل به همداسې کېږي.

خو خیره همدا خبره د کلیوالو له خوا ومنل شوه او د نوې اونۍ لومړۍ ورځ یې حکومت ته د دوۍ د سپارلو لپاره وټاکله.

د شپې له خوا عسکر راغلل ټول کلئ یې محاصره کړ، ځینې کورونه یې هم تلاشي کړل، خو له نېکه مرغه زمونږ غوجلې ته چې په هغې کې هغه غله ول، او مخته یې سپئ ترلئ وؤ، هغې غوجلې ته دننه نشول، تر سبا پورې په کلي کې ول، سبا سهار څو کسان چې دوربینونه او کاغذونه یې په لاسونو کې ول، دې ځای ته راغلل، او دلته یې ډېر ځایونه وکتل، بیا مازدیګر بېرته ولاړل، په سبا یې د جُمعې ورځ وه، چې کله ټول کلیوال د جُمعې لمانځه ته راټول شول، ملاصیب تر لمانځه وروسته کلیوالو ته وویل: تاسو څو شیبې صبر وکړۍ مونږ تاسو ټولو ته هغه غله درښیو د غلو تر کتو وروسته به بیا ټول کورونو ته ولاړ شۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو کلیوالو غله ولیدل، خو یوه تن وویل: چې د غلو له ډلې څخه دا یو تن د کوز کلي د خان سمندر خان کس دئ.

خبره د شنبې ورځ ته پاتې وله، چې د شنبې ورځ شوه، کلیوالو غله په موټر کې واچول او د ولسوالۍ خواته روان شول، هغوی یې د ولسوالۍ استخباراتو ته وسپارل، هغوی ورته وویل: مونږ به له دوی څخه څېړنه وکړو، بیا به تاسو ته خبر درکړو، چې کله یې محکمه ده، تاسې باید محکمې ته راشۍ او هلته خپله شاهدي(ګواهي) ورکړۍ!

ټول کلیوال، چې کوم ولسوالۍ ته تللي ول، هغوی بېرته کلي ته راغلل، او په کلي کې خوشحاله خوشحالي شوه، کلیوالو رانګارنګ (بېلابېلې) لوبې شروع کړې.

کریم ګل به ویل: زما د سپېلنو زور خو وینۍ چې ټول غله مې درته سم کړل، ما به چې لوګي کول تاسو به ویل چې: یاره ته هم عجیبه سړئ یې، د سپېلنو یې له غلو سره څه؟

حاجي صیب به ویل: دوی بد بوټي دي، او بد بوټي بلا نه وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صیب به ویل: داسې دعا کوی، چې الله تعالیٰ (جله جلاله) مو دې له دې بلاوؤ څخه د تل لپاره نور خلاص کړي.

خو کلیوال د دې خبرو په کیسه کې نه ول، ما او زما یوه ملګرۍ چې شمس الرحمن نومېده، مونږ به په ساده اصطلاح شمسو ورته ویل، په دغه ورځ مو د وډان احمدزي دا شعر د سندرې په ډول په زوره تکراراوه:

د ګناه پایښت همدا وي تول علم ته به رسوا وي

کله چور او چپاول وي کــلــه قــتــل، کله غلا وي

د ولس پرواچې نه کړي بیا زندان به یــې سزا وي

هسې هم سبا د کریم ګل کوژده وه، او کریم ګل د کلي ډم ته ویلي ول، چې نن به د کلي په میدان کې تر سبا پورې مېله وي، ډول به غږوې، همداسې وشول، تر سبا پورې ځینو خلکو اتنونه کول چا به ننداره کوله، حاجي صیب، ملا صیب، د جانداد اکا زوی او عبدالله ګل اکا او ځینې نور مشران له میدان څخه روان شول، زما پلار هم ماته غږ وکړ، او راته یې وویل: زویه! چابك(چټك) به ولاړ شې کور ته مور ته به دې ووایې چې شین چای کېږدي، مور مې هم شین چای وکه، او ما

(c) ketabton.com: The Digital Library

چای له ځانه سره واخیست او حجرې ته مې یوړ، خلکو بحث پیل کړئ وؤ، د کلي په شته حالاتو یې سره خبرې وکړې، تر څو په راتلونکي کې څرنګه کولای شي، چې له داسې پېښو څخه مخنیوئ وکړي.

د جانداد اکا زوي نسیم وویل: راځئ داسې به وکړو، چې که خدای وکړي، یو څو تکړه ځوانان به وټاکو تر څو د کلي امنیت سمبال کړي.

کریم ګل وویل: داسې یو کار ځکه نشي کېدای چې زمونږ کلئ له څو خواوؤ څخه لارې لري، نو د دې لپاره باید څو ډلې جوړې شي، په هره ډله کې باید ډېر کسان شتون ولري، که چېرې داسې وکړو، دا پیره به تر یوې میاشتې ډېر دوام ونکړي، ځکه ځوانان به ستړي او زړونه به یې ساړه شي، او نور به له دې کار څخه تېر شي.

یوه کلیوال کریم ګل ته وویل: یاره ته هم هوښیار شوئ یې، ودې نه ویل چې دا خبره دې څنګه په مغزو کې راوګرځېده؟

کریم ګل وویل: اصل کې خبره داسې ده چې یو وخت زما مور راته دا کیسه کړې او ویل یې: یو وخت په یوه ځای کې څو کسانو په ځنګله کې کار کاوه، دوی به د شپې له خوا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبت سره پیره کوله یوه شپه د دوی څخه د دوؤ مېنځ کې شخړه پیدا شوه، دریم هم د دوی د یوه تن ملاتړ وکړ، د شپې هغه یو یوازې تن له ځانه سر وویل: دوی خو پیره کوي نو زه ولې پیره وکړم، دئ کراره ویده شو، هغو نورو په نوبت سره د شپې پیره وکړه، خو یو وخت دواړه ویده شول، سهار چې را پاڅېدل، نو ګوري چې څه خبره نشته سبا شپه هغو دواړو پخپل منځ کې هم شخړه وکړه، او درې واړه بېل بېل څملاستل، هر یوه به ویل چې هغه بل دې پیره وکړي، په همدې کې یوه له ځان سره په لوړ آواز وویل: زه خو لږ لږ ځای ته ځم، هلته تر سهار پیره کوم، ولې د بل چا لپاره پیره وکړم، یوه بل هم همداسې وویل، بیا ولاړل، دا یو کس یوازې پاتې شو، هغه دوه تنه چې لرې تللي ول، دواړو پیره کوله، یو وخت چې خوب پرې زورور شو، نو له ځانه سره یې وویل: پرون شپه څه وشول چې نن شپه به وشي، کراره ویده شول، خو هغه درېم یې په اور کې خپله چاړه ومنډله او خپل لاس یې وسوځاوه، تر سهاره ویښ پاتې شو، سهار یې زړه وشو چې له ملګرو سره روغه وکړي، ځکه ټوله شپه یې په ویښه تېره کړې وه، خو چې څومره چغې یې ووهلې ملګرو یې ځواب ورنکړ، په ځنګله کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر وګرځېده بلآخره يې دواړه ملګري په داسې حال کې پيدا کړل، چې نيم بدنونه يې ليوانو خوړلي ول.

کليوالو بيا وخندل، يوه وويل: نو تا پدې خبرو باور وکړ؟

له دې خبرې سره د کليوالو خندا نوره هم زور واخيست، چې په دې وخت کې حاجي صيب وتوخل، بيا ملاصيب په خبرو پيل وکړ، خپلې خبرې يې داسې پيل کړې: خندق جګړه کې چې کله يهودانو او قريشو سره تړون وکړ، نو پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) دې جګړې ته د تياري لپاره مسلمانان راټول کړل، چې مشوره ورې وکړي، سلمان فارسي (رضي الله تعالیٰ عنه) وويل: په فارس کې چې کله به خلك پوه شول، چې د دښمن لښکر ډېر دئ، دوی به يوه کنده وېسته چې هغې ته خندق ويل کېږي، او چې کله به دښمن دلته را ورسېده، نو هيران به شو، تر کندې راتېر دئ نشو.

نو ځکه خو پيغمبر (صلی الله عليه وسلم) همدا د سلمان فارسي خبره تائيد کړه، او هلته يې خندق جوړ کړ، اوس زه هم وايم چې بايد خندق جوړ کړو.

حاجي صيب وويل: د ملاصيب خبره سمه ده، مونږ بايد داسې وکړو چې تر کلي خندق راوګرځو او بيا هغه کومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوره چې له خندق څخه راوتلې ده له هغې څخه به دیوال جوړ کړو، چې په دې توګه به هم دیوال شي او هم خندق.

تولو کلیوالو وویل: سمه ده! حاجي صیب ته خو زمونږ مشر یې، چې ته څه وایې هغه به کوو، تر جنازي وروسته به د دې کار لپاره چمتوالئ ونیسو او ان شاء الله چې، سبا نه بله ورځ به کار پیل کړو.

×××××

په کومه ورځ چې کلیوالو غوښتل چې کار پیل کړي، په هغې ورځ عسکر کلي ته راغلل، حاجي صیب، ملاصیب، کریم ګل، نسیم، زما پلار، د کریم ګل پلار عبدالله ګل اکا او ځینې نور مشران یې ونیول او له ځانه سره یې بوتلل، سبا چې کله شفیق الرحمن راغئ، کلیوالو ورته وویل: چې تا خو ویلي ول، که چیرې مونږ غله حکومت ته وسپارو، نو هیڅ خبره نشته، اوس خو یې ټول کلئ هم له ځانه سره بوته!

د شفیق الرحمن په تندې کې ګونځې پیدا شوې، په لوړ آواز یې وویل: چپ کمعقله! ووایه چې چا بوتلل او چیرته یې بوتلل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمس الرحمن يا په ساده اصطلاح شمسو د شفيق الرحمن ورور وؤ، ويې ويل: لللل لاللل لا! لالا! هغه کليوال عسکرو له ځانه سره بوتلل.

شفيق الرحمن په بېړه، د ولسوالۍ خواته روان شو، سبا غرمه شفيق الرحمن راغئ، او ځينې پاتې کليوال يې را ټول کړل ورته ويې ويل: څه خبره نشته! هسې سمندرخان شکايت کړئ او ويلي يې دي، چې تاسو د هغه کسان ډبولي دي، هغوی مو له کوزې کلا څخه نيولي او برکلي ته مو بولي دي، بيا مو څو ورځې هلته بندي کړي دي، د همدې لپاره د ولسوالۍ سرتېرو زمونږ ځينې مشران نيولي دي، ما خپله هڅه وکړه، څو ورځې وروسته خوشې کېږي.

شمسو وويل: تا خو دا هم ويلي ول چې هېڅه به نه کېږي، خو عسکرو کليوال

شفيق الرحمن په خبره کې ورولوېد: چپ شه! رزيله! تاته چا د خبرو وار درکړئ ده، چې ومې ويل خوشې کېږي، بيا خوشې کېږي!

شفيق الرحمن به د ورځې او شپې په ولسوالۍ کې وؤ، بلاخره څو ورځې وروسته د دوشنبې په ورځ کليوال

(c) ketabton.com: The Digital Library

راخوشې شول، په کلي کې يو ځل بيا خوشحالي شروع شوه، تر ډېرو ورځو په کلي کې خوشحالي وه، مونږ داسې فکر کاوه، چې نور هغه تېرې خبرې ورکې شوې دي، نور نه غله شته او نه عسکر يواځې او يواځې د کلي خوشحاله خلك به وي او خندا ګانې خو داسې ونشول، څو ورځې وروسته دوه تنه عسکر راغلل، حاجي صيب سره يې خبرې وکړې، يو کاغذ يې ورکړ، بيا يې حاجي صيب ته لاس ورکړ، غږ يې نه راته چې څه سره وايي، خو د لاس ورکولو ورسته عسکر لاړل، او حاجي صيب هم د ماسختن لمانځه وروسته کليوالو ته ويلي ول: چې بايد، ټول زمونږ حجرې ته راشي، زه په دې خبره خبر نه وم، چې پلار مې د انګړ(حويلي) د دروازې(وره) په خوله کې غږ کړل، ځويه شين چای او ګوړه، راوړه، ژر کوه چې مېلمانه راغلي دي!

ما خپل ورور ته وويل: لالا ورشه چای ور وړه، پلار مې چای غوښتئ ده.

هغه وويل: ځه ورکه شه! خپله يې ورووړه، څه کوچنئ خو نه يې د نهو کلو هلك يې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم چاینکه او د کوړې ډکه ټکرۍ له ځانه سره واخیسته، او لاړم چاینکه مې هلته کېښوده، او په منډه په پیالو پسې راغلم، پیالې مې له ځان سره واخیستې، ورغلم ټولو ته مې چای واچاوه، په دې وخت کې حاجي صیب هم راغئ، حاجي صیب ته مې هم چای واچاوه، او د پلار ترڅنګ کېناستم، پلار مې ځان ته نږدې کړم او ویې ویل: زما ګران ځوی ډېر هوښیار ده، د مشرانو په مجلس کې خبرې نه کوي، همداسې ده، کنه ځویه؟

ماهم وویل: سمه ده پلار جانه!

کلیوالو حاجي صیب ته سترګې نیولې وې تر څو حاجي صیب خبرې پیل کړي، حاجي صیب یوه وړه ټوټه کوړه خولې ته واچوله، له شنو چایو څخه یې غوړپ وکړ، بیا یې خبره داسې شروع (پیل) کړه: تېره ورځ دوه تنه عسکر راغلي ول، هغوی ویل چې: دلته زمونږ انجینرانو سروې کړې ده، هغوی ویلي دي چې په دې ځي کې هوایي ډګر په ښه توګه جوړېدای شي، خو یوازېنۍ ستونزه ستاسو کورونه او کروندې دي، د افغانستان حکومت تاسې ستاسې د ځمکو بیې درکوي، او ستاسو د کورونو په ځای تاسو ته کورنه درکوي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه د حکومت له خوا راستول شوئ استعلام ده، ویې ګوری خوښه مو نن شپه مشوره کوی او سبا ته خو مونږ باید هغوی ته ژر ځواب ووایو، ځکه چې بیا هغوی مونږ ته هغه څه چې مو ترې غوښتي وي هغوی به یې راکړي، نو ځکه مخکې تر دې چې هغوی بېرته راشي باید مونږ د استعلام ځواب لیکلئ وي، ځکه هغوی مونږ ته لس ورځې وخت راکړئ ده.

زما پلار وویل: حاجي صیب زما په فکر باید داسې وکړو، چې څو ورځې ښه چورت ورته ووهو، له هغې وروسته به پرېکړه وکړو.

ټولو کلیوال هم د هو په اشارې سره سر وخوځاوه، بیا ملا صیب او حاجي صیب هم وویل: بکل! دا ډېره ښه خبره ده، مونږ به همداسې کوؤ.

×××××

د هغو لسو ورځو څخه پنځه ورځې یې ډېرې په خفګان تېرې شوې، بیا په شپږمه ورځه، سلام چې د څو کلو راهیسې په ښار کې اوسېده، کلي ته راغئ، ما چې ولید ورته ومې ویل: ته څوك یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه راته وويل: سلام! خو ودې نه ويل ته څوك يې؟

ما ورته وويل: زما نوم احمدزئ ده،د دې کلي اوسېدونکئ يم.

سلام وويل: زه هم د دې کلي اوسېدونکئ يم، د کريم گل ورور يم، خلك راته سلام گل وايي، خو زه، ځان ته يوازې سلام وايم، هسې ودې نه ويل، چې کور کلي کې څه کيسې دي؟

ما ورته وويل: هېڅ بس څو ورځې مخکې له کابل څخه دوه سر تېري راغلي ول...

چې کيسه يې واورېده، راته يې وويل: سمه ده گرانه! ته ډېره هوښيار يې، چې غښ شې له تا څخه به غښ فتنه جوړ ېږي، زه اوس خپل کور ته ځم، د خداى په امان کوچنيه!

د شپې خپل کور کې غړېدلئ وؤ، بيا سبا غرمه بيا زمونږ په کور کې غونډه شوه، په غونډه کې تر ډېرو خبرو وروسته داسې پرېکړه ونيول شوه، چې کليوال به په استعلام کې ورته د ځمکې د تسليمولو په بدل کې بايد مونږ ته په شهرنو کې کور راکړي او يا هم د هغې بيه راکړي، د استعلام په ځواب کې مو هم همداسې وليکل، بيا هغوی هم له ډېر څه جر او بحث څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته دا راسره ومنله چې د هغو ځایونو کې د کورونو بیه ورکوي، خو تاسې به هم په یوه میاشت کې ټول کلئ او ځمکې تشوی.

چې پنځلس ورځې تېرې شوې، حکومت زمونږ کلیوالو ته د ځمکو او کورونو پیسې ورکړې، زما پلار په شاه شهید کې کور واخیسته، له هغې وروسته زمونږ کلیوالو چا خپل دروازې وېستلې چا خپل بامونه لوڅول، او چا هم خپلې ونې او باغونه وهل، او په کابل کې یې چې کوم کورونه ول، هلته یې وړل ترڅو بیا یې په ژمي کې د سون توکو پر ځای وکاروي، مونږ هم خپلې کړکۍ، دوازې، لرګي، ځینې ونې او چنار له ځانه سره یوړل، په کومه ورځ چې مونږ ته پیسې راکړل شوې، په هغې ورځې به سبا د داوؤد خان په ځای ترکئ کېناسته، مونږ چې کله کډه وکړه، نو هلته په کابل کې ډېر بدلون راغلئ وؤ، زمونږ ټول کلیوالو په کابل کې کور واخیست خو د پخوا په شان، هغسې لوبې نه وې، د یوبل کور ته تګ او راتګ، کیسې او ملګرتیا نه وه، په کابل کې زمونږ ملګري هغوی ول، چې په ورځ کې به مو ورته دوه یا درې سلامه اچول، هسې د دې لپاره چې مونږ به ډېر سلامونه اچول، ځینو خلکو به راته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهاتي هم ویل، خو ما د دې خبرو پروا نه کوله، مور به مې هم له کوره څخه د ډېر وخت لپاره دباندې نه پرېښودم، او تل به یې راته ویل: زویه! ډېر دباندې مه ځه دا کلئ نده، دا د کابل ښار ده، دلته به ورك شې، یا به هم له کومې بلې پېښې سره مخ شې.

تېوله ورځ به په کور کې ناست وم، یوازې ښوونځي ته تلای شوم، بس نور بل داسې ځای نه وؤ، چې زه دې ورشم، بس له ښوونځي څخه چې به رخصت شوم تر و به کورته راتلم، د دې لپاره به په کور کې وم، چې مور او پلار به مې ویل باید درس ووایم، خو په داسې ځای کې درس کله ویل کېده، دا هغه کلئ نه وؤ، چې به هغه ښکلې او پاکه، له عطر ډکه او تازه هوا پکې چلېده، په هر ځای کې به یې د اوبو چینې وې، شا او خوا به یې غرونه ول، نور هغه د غوا ګانو شودې نه وې، د ورځې هغه پنځه بادام به نه ول چې زمونږ ماغزه به یې قوي(زورور) کول او نه هم هغه شنه پټي وؤ، چې مونږ به ونو تر سیوري لاندې درسونه ویل، دلته خو یوازې راډیو وه، چې له ماسپښین څخه تر ماسختن پورې به مې اورېدله، نور چې به د راډیو په اورېدلو ستړئ شوم، بیا به څملستم، ورځې همداسې تېرېدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو وخت هغه وخت چې حفیظ الله امین په تخت باندې ناست وؤ، زه په لسم ټولګي کې وم، زمونږ د ادبیاتو استاد نوئ دې ښوؤنځي ته راغلئ وؤ، د به تل د روسانو او د کمونیستانو صفتونه کول، د کمونیزم صفت به یې کاوه، ویل به یې:

کمونیزم یو داسې نظام دئ، چې پادشاه او عام وګړي پکې یو شان دي، د کمونیزم نظام ژوند ډېر ښکلئ ده...

د روسانو په اړه به یې ویل: شورویان له کلونو راهیسې زمونږ د هیواد او زمونږ د خلکو مرسته کړې ده، کله چې داوؤد خان په افغانانو باندې ظلم پیل کړ او د خلق ګوند سره یې خیانت وکړ، روسیې د خلق ګوند سره مرسته وکړه، د داوؤد خان حکومت یې چپه کړ او د خلقیانو حکومت یې جوړ کړ، چې نوم یې هم جهوري خلق افغانستان پرې کېښود او مرستې یې اوس هم دوام لري، پر راتلونکي کې به هم دوام لري.

زمونږ د ټولګي ډېر شوخ زده کوؤنکي احمد احمدیار وویل: ښاغلئ ښوؤنکیه! ومو نه ویل چې داوؤد خان څه خیانت کړئ وؤ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوؤنکي په ډېر نرم انداز سره وويل: داوؤد خان د خلق ګوند سره دا خيانت کړئ وؤ، چې خپله داوؤد خان د خلق ګوند په مرسته واك ته ورسېده، خو څو ورځې وروسته يې له امريکا سره اړيکې ټينګې کړې، بيا څو ورځې وروسته يې د خلق ګوند د مشرانو د نيولو حکم صادر کړ، نو ځکه خو هم د خلق ګوند د اتحاد جماهر شوروي په ملاتړ په داوؤد خان کودتاه وکړه، او له واکه يې لرې کړ.

زمونږ ټول کال په دې کې تېر شو، چې بايد عامه ګټه په نظر کې ونيسو، تر ادبياتو مو د لېنن او مارکس اصول ډېر زده کړي ول، د افغانستان علماء مو دومره نه پېژاندل، څومره مو چې د کمونيزم علماء پېژاندل، خو کله به چې مونږ ترې نه پوښته وکړه چې د حفيظ الله امين او ترکي تر منځ څه تېر شوي ول، او لامل يې څه وؤ، نو خبره به يې تېروله، مونږ هم نه پوهېدو چې ولې، ترڅو مونږ په دوولسم ټولګي کې وؤ چې اتحاد جماهر شوروي په افغانستان باندې يرغل وکړ، زمونږ ګاونډيان به د شپې له خوا بامونو ته ختل او په شعارونو باندې به سر ول، زما به نور زړه په تنګېده، او کله به د موچي ماما خواته ورتلم، وروسته داسې آموخته شوم، چې له غرمې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څخه به تر بېګا پورې له موچي ماما سره وم، هغه داسې سړئ وؤ: د ملي بسو له تم ځای سره به ناست وؤ، کله به یې پخوانۍ کیسې راته کولې او کله به یې تاریخ راته بیاناوه، کله به یې شعرونه راته ویل او کله به یې ټوکې کولې که رېښتیا درته ووایم ډېر پوه او ساعت تېره سړئ وؤ، په ما باندې څکه ډېر ګران وؤ، ځکه که به غمجن وم، که خفه وم، که پرېشانه وم او که به مریض وم، نو موچي ماما ته به راتلم، که صفا درته ووایم، نو د هر مرض دوا(درمل) ورسره وه، بې له مرګه، هسې یوه ورځ زما معدې ډېر سخت درد کاوه، ده راته یې وویل: چې هیلنئ (نعنا) په اوبو کې ووېشوه، بیا ځنې یو ګیلاس وڅښه، انشالا(ان شاءالله) ښه به شې.

چې دا کار مې وکړ بلکل روغ او جوړ شوم.

یوه ورځ دته یو کس راغئ او ورته یې وویل: زما دا بوټونه شکېدلي دي، ویې ګنډه، سړي ډېر ښه اخلاق لرل، ښکلې او پاکې جامې یې اغوستې وې، ماته یې اشاره وکړه ،چې ګوښې ته شه، زه لږ ګوښه شوم او بیا یې وویل: ځوانه! څه کار کوې؟

ما په کرار غږ سره وویل: د دولسم ټولګي زده کوونکئ یم.

سړي وویل: نور څه کار کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: هېڅ، بس دلته له موچي ماما سره ودرېږم.

سړي وویل: نوم مې ګلاب ده، او په قلاچه کې مې دوکان ده، که دې زړه وي چې کار وکړې هلته راشه، زه تاته یو کار درکولی شم ساعت به دې هم تېر وي، او پیسې به هم ګټې، څه پکې وایې؟

زما سړی خوښ شو، ښه سړی راته ښکاره شو، سبا چې له ښوونځي څخه راووتم، د ګلاب خان دوکان خواته ورغلم، چې کله هلته ورسېدم، سلام مې واچاوه، په لومړي سر کې یې فکر نه ووْ، خو وروسته چې یې راوکتل، راته یې وویل: راځه دننه دوکان ته ترڅو به په دروازه کې ولاړ یې؟

زه هم هلته کېناستم (کښېناستم) او هغه راته چای واچاوه، پیاله یې رامخته کړه، ویل یې: چای وڅیکه (وڅښه) نورې خبرې به بیا سره کوو.

چې چای ومې وڅښه ده راته وویل: ځوانه که زه تاته د میاشتې یو سلګون درکړم، ته له ما سره شاګردي کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: ولې نه ګلاب کاکا! سر له سبا څخه ستا شاګرد یم، چې کله له مکتب څخه را رخصتېږم بس ترو به ستا دوکان ته راځم او له تاسره به په دوکان کې مرسته کوم.

سبا چې کله راغلم، ګلاب وویل: ریښتیا ځوانه ما درڅخه پوښتنه هم ونه کړه، چې ستا نوم څه ده؟ خیر فکر وکړه چې اوس مې وکړه.

ما ورته وویل: زمانوم احمدزئ ده.

ګلاب بیا زیاته کړه: ستا پلار څه کار کوي؟

ما ورته وویل: زما پلار د کابل ښار د پوهنې ریاست کې کار کوي.

ګلاب بیا پوښتنه وکړه: ته کوم ګوند کې یې؟ په خلق کې که په پرچم کې؟

ما ورته وویل زه نه په خلق کې یم او نه هم په پرچم کې اصلاً ماته دا ګروپونه خوند نه راکوي.

ګلاب بیا راته په یوه عجیبه انداز سره وویل: دا سرو جنډو (بیرغونو) والا پېژنې چې څوك دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: نه څه يې پېژنم، بس دومره ترې خبر يم چې شوروي‌يان دئ او خلك هم وايي چې دوی شوروي‌يان دي.

ګلاب خان وويل: بلكل همداسې ده، پوهېږې دوی څه غواړي؟

ما ورته وويل: دوی غواړي چې زمونږ هېواد جوړ كړي، يو ډېر ښه نظام جوړول غواړي، داسې نظام چې د عادي مأمور او د ريس جمهور (ولسمشر) توپير پكې نشته، دواړه يو ډول خواړه خوري، په هغه نظام كې كه يوه كس مجرد وي او كه واده سوئ دواړه په يوې اندازه كار كوي.

ګلاب خان راته نور څه ونه ويل، څو ورځې نورې هم مونږ د سياست په اړه خبرې سره ونكړې، نورې خبرې به مو كولې كيسې به مو كولې خو د دين او د سياست په اړه مو خبرې نكولې، وروسته له يوې اونۍ بيا ګلاب خان وويل: ته رېښتيا وايې چې هغوی د افغانستان جوړول غواړي؟

ما ورته وويل: هو! خود رېښتيا وايم، او كه زه ونه وايم هم بيا هم خبره همداسې ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلاب خان وویل: اصل کې خبره داسې نده، شورویان غواړي چې له مونږ څخه غلامان جوړ کړي، خپل استعمار اوږد کړي، خپل کمونیستي نظام پراخ کړي، او امپریالیزم ته ماته ورکړي، خو زمونږ د هیواد ساتل زمونږ دنده ده، زمونږ د پلرونو او نیکونو پرمهال انګریزان راغلي ول، هغوی مو له مکناتېن څخه تر ډاکټر برایډن پورې تېول، مردار کړل اوس دوی هم مردارؤ، که ستا خوښه وي، نو ته هم کولای شې چې له مونږ سره په دې کار کې مرسته وکړې.

ما د هغه د خبرې په پرې کولو سره وویل: سمه ده! چې هغوی د افغانستان د ورانئ او بیا یې بېرته په خپله نخچه (نقشه) جوړول غواړي او مونږ باید د هغوی مخه ونیسو خو ودې نه ویل چې څنګه به یې مخه نیسو، زه او ته په یوازې او که نور څوك هم په دې کار کې له مونږ سره مرسته کوي؟

ګلاب خان وویل: بلکل هغوی غواړي افغانستان وران کړي او بیا یې په خپله نخچه جوړ کړي، مونږ باید د هغوی مخه ونیسو هسې که مونږ مړه شو شهیدان یو او که چېرې ژوندي پاتې شولو، نو غازیان یو، په دواړو لارو کې بریالي یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: په دې خبره خو زه هم پوهېږم، خو ما تاته وویل، چې مونږ باید څه او څنګه وکړو، په یوازې خو نشو کولای چې د هغوی مخه ونیسو څوک له مونږ سره مرسته کوي؟

ګلاب خان وویل: زه تا د جمعیت اسلامي دفتر ته بیایم، او ته هلته خپل نوم ثبت کړه، هغوی به تاته دنده درکړي.

×××××

سبا چې له ښوونځي څخه رخصت شوم، بیا د ګلاب خان دوکان(هټۍ) ته ورغلم، سلام مې ورته واچاوه، هغه چې زه ولیدم دوکان یې بند کړ او له ماسره روان شو، دواړه د جمعیت اسلامي افغانستان دفتر ته ورغلو، هلته ګلاب خان خپلې خبرې داسې شروع (پیل) کړې: دا هلك به تل د بسو د تم ځای ترڅنګ له موچي سره ناست وؤ، اوس غواړي چې له مونږ سره یو ځای شي.

د جمعیت اسلامي په دفتر کې زما نوم ثبت شو او دا دنده یې راکړه چې باید بېرته د موچي ماما څنګ ته ورشې او نور به له هغه سره کېنې او ګورې به چې څوك په دولت کې دي، هغوی به څارې تر کوره به یې ورپسې یې، چې کله دې د څو کسو پتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیدا کړې بیا به د زمونږ دفتر (د جمعیت اسلامي افغانستان دفتر) ته معلومات راوړې.

سبا له ښوؤنځي څخه وروسته د موچي ماما سره ناست وم، تر مازدیګر پورې څه خبره نه وه، مازدیګر یو صیمنصب (صاحب منصب) له موټر څخه راکته (راښکته) شو، زه یې په تعقیب کې وم، تر کوره پورې چې ورسېده، نو د کور پته مې ښه په ذهن کې وساتله، بیا چې کله کور ته ولاړم، هلته مې په کتابچه کې ولیکله، دې کار ته مې څو ورځې دوام ورکړ، بیا مې د جُمعې په شپه ټوله کتابچه د جمعیت اسلامي دفتر ته یوړل، هلته مې هغوی ته وسپارل.

ګلاب هم هلته ناست وؤ، د جمعیت اسلامي د دغه دفتر مشر، راته وویل: دغه کسان چې تا د دوی معلومات مونږ ته راکړل، دوی ټول کمونیستان دي، اوس ستا دنده دا ده، چې دوی ووژنې.

تر څو ما خپله خوله خبرو ته جوړوله، ګلاب خان وویل: نه ! دئ دې همدې کار ته دوام ورکړي، دا کار بل چاته وسپاره، چې دا کمونیستان مردار کړي، دئ دې خپل استخباراتي کارونو ته دوام ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی هم دا خبره ومنله، او ماته يې وويل: ځه ته خپل کار ته دوام ورکړه، خپل کار کوه او هیواد ته خدمت کوه.

د استخباراتي کارونو داسې مصروف (بوخت) کړئ وم، چې ډېر کله به ښوونځئ هم راځخه پاتې وؤ، درسونه خو لا څه کوې، هسې هم د جمعيت اسلامي افغانستان ګوند د کابل د دفتر مشر به راته ويل: ياره! ډېر د ښوونځي په اړه فکر مکوه، دا مسعود او ګلبدين چې ويلئ څه ګټه يې کړې ده؟ اوس له تاسره په يوه کتار (قطار) کې دي، ته د کمونيستانو کورونه پيدا کوې، او مسعود يې وژني، بس همدا توپير درکې دئ.

نو ځکه خو زه هم دومره د درسونو په غم کې نه وم، په همدې کې يوه مياشت تېره شوه، يوه ورځ زمونږ په ښوونځي کې د درې ورځو لپاره د ښوونکو ناسته وه او په ننګرهار کې د جمعيت اسلامي د خاصو(ځانګړو) غړو غونډه وه، خبره داسې وه، چې د ښوونکو د ناستې په دويمې ورځ د جمعيت اسلامي د خاصو غړو ناسته وه، او زمونږ مکتب خو د ماليمانو (ښوونکو) د ناستې لپاره رخصت وه، نو ځکه خو زه هم د جمعيت اسلامي د خاصو غړو غونډې ته چمتو شوم، ما د جمعيت اسلامي د دې دفتر مشر ته وويل: وروره! سمه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هم غواړم چې په غونډه کې ګډون وکړم، آیا زه هم کولای شم چې ګډون وکړم؟

د دفتر مشر وویل: نه! ته نشې کولای چې په هغې غونډه کې ګډون وکړې، ته باید خپلې دندې ته دوام ورکړې او ته خو نشې کولئ چې خپل مکتب پرېږدې.

ما ورته وویل: خو مکتب رخصت دئ!

د دفتر مشر وویل: چې ومې ویل چې نشې تلای بیا نشې! په خبر پوه شوې؟

ما څه ونه ویل زړه مې وؤ چې له دفتر نه ووځم او د موچي ماما خواته ورشم، خو چې د دفتر دروازې ته ورسېدم، د دفتر مشر را غږ کړل، سمه ده! چې دومره شوقي یې، کولای شې، چې په دغې غونډې کې ګډون وکړې، خو پام کوم سبا ماسپښین باید دوه بجې د ننګرهار په بهسودو کې اوسې په هغه ځي کې چې کوم دفتر دئ، هغه خو دې لیدلئ ده؟ هغه چې تېره جمعه ته او مسعود ورغلي وئ؟ هلته غونډه ده.

سبا د دوؤ بجو پر ځای یوولس بجې مې هلته ځان ورساوه، ځکه ما ویل چې ناوخته نشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مې چې خپل ساعت (کړی) ته وکتل نو لا غونډې ته ډېر وخت پاتې وؤ، نو ځکه خو زه يوې کوټې لاړم، ما ويل مخکې تر ډوډۍ به يو څه خوب او آرام وکړم، لږ ګرمي وه او لږ ما سفر کړئ وؤ، نو ځکه خو مې ډېره ګرمي شوې وه، په همدې کوټې کې مې چې تشناب وليد، تشناب ته ننوتم ما ويل غسل به وکړم، په کوزه (لوټکه) کې مې نوې اوبه واچلې چې د دوؤ کسانو غږ راغئ، چې فارسي خبرې يې کولې، لږ مې پام ورته ونيوه، ګورم چې مشر او مسعود ده، د دغه ځي د فتر مشر زړه ووؤ چې څه ورته ووايي، کېدای شي دا به يې ورته ويل: چې زه دلته راغلئ يم؟

خو مشر ډېر په غوصه په فارسي ژبه ورته وويل: له لارې څخه لرې شه! ډېرې خبرې مکوه ځه ورك شه!!!

ما مخکې هم مشر ليدلئ وؤ، خو دومره په غوصه مې کله هم ليدلئ نه وؤ، مشر ډېره حوصله لرله، هېڅ پوه نشوه چې دا ځلې ولې دومره په غوصه وؤ.

مشر مسعود ته وويل: ډېره مهمه خبره دا نده چې شوروريان دې له افغانستان څخه ووځي، تر ټولو مهمه خبره دا ده چې بايد حکومت د پښتنو له لاس څخه د تل لپاره ووځي،او زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس ته راشي، ځکه دوی تل په مونږ ظلم کړئ ده، او مونږ په دوی رحم کړئ ده، اوس وخت داسې ده چې مونږ به په دوی ظلم کوؤ، او باید د دوی څه له وسه ونشي، مونږ باید د حزب اسلامي افغانستان د پراخېدو مخه ونیسو او د هغه پر ځای باندې باید مونږ پراخ شو، خو تر ټولو مهمه ده دا چې ترڅو چې شورویان نه وي وتلي باید د ټولو ګوندونو په منځ کې اتحاد موجود وي، ځکه که اتحاد نه وي نو بیا نشو کولای چې شورویان له هیواد څخه وباسو او که شورویان له هیواد څخه ونشو باسلئ، نو بیا امریکا هم مونږ سره خپلې مرستې دروي چې دا کار به نه یواځې زمونږ، بلکې د ټولو په زیان وي.

دوی ډېرې نورې خبرې هم وکړې، خو زما ورته هېڅ پام نه وؤ، ما یواځې د هغو خبرو په اړه سوچ کاوه چې دوی مخکې کړې وې، د دې خبرو په اورېدو زما په سر کې سوچونه پیدا شول او د سوچونو په پیدا کېدو سره زما په سر درد شو، لږ وروسته زه هم ورغلم د ډوډۍ دخوړلو لپاره ډوډۍ مې لږ څه وخوړه، هسې مې سر هم خوږېده او زړه ته مې هم نکېده، زړه مې راته ویل چې له دې ځایه څخه ووځه او سیده کورته ولاړ شه، خو بیا مې هم حوصله وکړه په غونډه کې مې ګډون

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ، یوازې دا خبرې زما د خفګان لامل نه وۀ شوئ، بلکې له هغه سره سره دا خبره هم زما د خفګان لامل شوئ وۀ، چې ما به کوم لیستونه او آدرسونه (پتې) ورکولې هغوی به یوازې هغه کسان وژل چې پښتانه به ول او کوم کسان چې به پښتانه نه ول هغوی به یې نه وژل، درېم دا چې هغوی به ماته ویل: خپله دنده ترسره کوه، مکتب (ښوؤنځي) باندې څه کوې؟ مسعود چې مکتب ویلئ څه ګټه یې کړې ده؟ خو هغه ده، هغه هم له تاسره په یوې ډله کې ده، خو سهیل چې فارسي ژبئ وۀ، هغه ته به یې ویل: چې ته خپل درس وایه، په دې کارونو کې ډېره ګوتې مه وهه او پام کوه چې مکتب خوشې نه کړې!

چې غونډه تېره شوه، نور ماښام وۀ، زما هم طبعیت ډېر جوړ نه وۀ، نو ځکه مې شپه هم هغلته د جمعیت په دفتر کې تېره کړه.

سبا سهار وختي مې له ننګرهار څخه د کابل په خوا حرکت راوکړ، یوؤلس نیمې بجې کورته ورسېدم، ډوډۍ مې وخوړه، تر هغې وروسته مې سر کېښود ویده شوم، هسې خو ما تېوله شپه خوب نه وۀ کړئ، ځکه تېوله شپه په سوچونو کې پروت وم، مازدیګر مهال وۀ، چې له خوبه پورته شوم (پاڅېدم) مخامخ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

موچي ماما خواته ورغلم، خو نه پوهېدم چې څنګه د خپل زړه راز ورسره شريك كړم، ځكه چې په زړه كې مې رنګارنګ خبرې تېرېدې، ما ويل چې اوس به موچي ماما راته وايي: ښه نو ته تر اوسه پورې به د همدې كارونو لپاره دلته ودرېدلې؟

او همداسې نورې ډېرې خبرې، هسې خو زه نه پوهېږم، چې نورو ته د خپلو دردونو ويل به ښه كار وي او كه بد؟ خو په دې پوهېدم چې كه خپل دردونه نوروته ووايې، نو تر ډېره حده پورې سپكېږي، له ما څخه لاره وركه وه، چې څنګه ورته ووايم او كه بېخي (له سره) ورته ونه وايم، په همدې سوچونو كې وم، چې موچي ماما ته ور ورسېدم، موچي ماما ته مې سلام واچاوه، موچي ماما ځواب راكړ، له ځواب وروسته تر نيم ساعت پورې بوخت وؤ، وروسته چې وزګار شو، ماته يې چې وكتل راته يې وويل: څه خبره ده، چې دومره غمجن او تروش ناست يې؟

ما ورته ته ټوله كيسه وكړه، تر هغې وروسته ده وويل: هېڅ د تشويش خبره نده، بله دا چې كېداى شي چې اصلاً د تاجك او پښتون خبره نه وي، بكلې ډېر هغه كسان چې تا د هغوى پته دوى ته وركړې، هغوى به په دولت كې كار نه كاوه؟ يا كه كار يې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه، نو په ملکي برخه کې به یې کاوه؟ نو ځکه به هغوی پرېښې وي.

ما ورته وویل چې: نه ماچې کوم کسان تعقیب کړي ول، هغوی ټول هم دولتي ول او هم نظامي، بله دا چې ما یوازې هغه وخت تعقیبول چې نظامي جامې به یې په تن وې، خو هغوی یوازې هغه کسان وژل چې پښتانه ول.

هغه راته وویل: هېڅ خبره نده، زه به دې د حزب اسلامي دفتر ته بوځم، وبه ګورو، چې هغوی درته څه وایي.

ما ورته وویل: سمه ده! لاړ خوبه شو، خو ودې نه ویل کله؟

موچي ماما راته وویل: سبا چې له مکتب څخه رخصت شولې، ماته راشه د ماښام شپږ بجې به د حزب اسلامي دفتر ته ورشو.

سبا چې له ښوونځي څخه رخصت شوم، مخامخ د موچي ماما خواته ورغلم، موچي ماما ته مې وویل: ماما زه راغلم، له خیره سره شپږ بجې به ځو.

موچي ماما راته وویل: سمه ده! ته صبر کوه، انشالا چې وربه شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې پنځه نيمې بجې شوې، د حزب اسلامي دفتر خواته روان شولو، چې د حزب دفتر ته ننوتلو، نو موچي ماما سلام واچاوه، زه هم ننوتم، هلته يو کس ناست وؤ، تصبيح يې اچولې چې څنګه يې مونږ دواړه وليدو، نو پورته شو، د سلام ځواب يې راکړ او بيا يې موچي ماما او ماته لاس راکړ، مونږ ته يې د کېناستو بلنه راکړه، مونږ هم کېناستو، موچي ماما خپلې خبرې داسې پيل کړې، دا هلك به هر وخت زما تر څنګ کېناسته، چې به کله خفه وؤ، يا به غمجن وؤ، يا به په تشويش وؤ، تل به له ماسره ناست وؤ، يوه ورځ يو کس د ګلاب په نامه راغئ او دئ يې لږ څه ګوښه کړ، د جمعيت اسلامي دفتر ته يې وباله، دئ هم هلته ورسره ولاړ، د جمعيت اسلامي په ګوند کې يې نوم ليکنه وکړه، خو بلاخره موچي مامازما په اړه ټول معلومات، هغه (د حزب دفتر مشر) ته ورکړل، هغه له ما څخه پوښتنه وکړه: ودې نه ويل چې په جمعيت اسلامي که څه دنده په مخ کې لرې او څه دنده کوې؟

ماورته وويل: داسې فکر وکړی، چې زه د جمعيت اسلامي د استخباراتو غړئ يم.

هغه راته وويل: احمدشاه څه کاره ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماور ته وويل: هغه زمونږ د ډلې مشر او هم دا ډول، قاضي ده، يعنې د هغه کار دا دئ چې د کومو کسانو لېست چې زه ورکوم، احمدشاه د هغوی په اړه پرېکړې کوي، که يې خوښه شوه وژني يې او که يې خوښه شوه، خوشې کوي يې.

هغه راته وويل: زه نشم کولای چې تاته د غړيتوب کارت درکړم، خو په دې نږدې وختونو کې زمونږ غونډه په پېښور کې داېرېږي، مو ځو ورځې تر غونډې مخکې تاته خبر درکوؤ، چې کله مو خبر درکړ، ته به ننګرهار ته راشې، له هغه ځای څخه به بيا مونږ تا ورسوؤ، ته به له مشر سره خبرې وکړې، تر هغه وروسته به مشر ستا په اړه پرېکړه وکړي.

ما خپل سر د هو په معنیٰ وښوراوه، له دفتر څخه راووتو، تر يوه ځايه پورې زه او موچي ماما يوځای ولاړو تر هغه وروسته بيا ما له موچي ماما سره خدای په اماني وکړه، زه کورته ولاړم، تر چهارشنبې پورې څه خبره نه وه، ما خپل کشفي معلومات ټولول، د چهارشنبې په ورځ موچي ماما راته وويل: سبا ته يې غوښتئ يې سبا مازديګر له جلال آباد څخه حرکت کوي، نو ځکه خو بايد همدا اوس حرکت وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هم مخامخ کورته ولاړم، مور مې په کور کې وه، خو پلار مې دندې ته تللئ وؤ، زه ولاړم خپل کالي مې بدل کړل، او بیا مې له مور څخه یو څو روپۍ راوخیستې، د جلال آباد خواته مې حرکت وکړ، چې کله دروتنې ته ورسېدم راپه یاد شول، چې ما خو له موچي ماما څخه پوښتنه ونکړه، چې هغوی په کوم ځي کې پیدا کولئ شم، خو خبره ډېره ښه مخکې تللې وه، ځکه کله چې زه جلال آباد ته ولاړم، د موټر په وروستي تم ځای کې د حزب اسلامي د کابل د دفتر مشر ولاړ وؤ، هغه یو بل کس راوښود، هغه ته یې وویل: دئ پېښور کې زمونږ دفتر ته بوځه!

چې له هغه سړي سره د دفتر له مشر څخه رخصت شولو، زه او سړئ دواړه یوه موټر ته وختلو، په هغه موټر کې اته کسه ناست ول، مونږ چې وروختلو، نو یو څو دقیقې نورې هم موټر ولاړ وؤ، تر هغې وروسته موټر ډك شو، او د تورخم په خوا وخوځېده، چې کله تورخم ته ورسېدو، نو له موټر څخه راښکته شولو، لاړو د پېښور موټر ته وختو، هلته په موټر کې ناست ولو، تر څو نیمه شپه به وه چې موټر په یوه ځای کې ودرېده، ډرېور وویل: ښاغلو! دا وروستئ تم ځای ده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او هغه کس چې له ماسره وؤ، یو خواته ولاړو، هغه د یوې کوټې دروازه خلاصه کړه، دواړه هلته ننوتو، شپه مې هلته تېره کړه، سهار چې راپاڅېدم، ګورم چې پوره اته نیمې بجې دي، دباندې ووتم، تښې (بیت الخلا) ته ننوتم، هلته مې خپل حاجت پوره کړ، تر هغې وروسته بېرته لاړم، په تشناب کې مې اودس وکړ، او د سهار د لمانځه قضایي مې راوګرځوله، تر هغه وروسته بېرته د باندې ووتم، چې ښکته او پورته مې وکتل، دغه ځای داسې نه ښکارېده، لکه چې یو ښار دې وي، داسې ښکارېده لکه یوه پوځي هډه چې وي، لږ ښکته ولاړم، څه ګورم چې ځینې کسان تمرین کوي، وسلې دي، رقم رقم، زړې پراشوټ ټوپکې پکې ببخي ډېرې دي، بېرته کوټې ته راوګرځېده، څه ګورم چې ملګرئ مې هم په کوټه کې دئ، هغه راته وویل: ځوانه څه دې کول، د دباندې ځای ننداره دې کوله؟

ما لومړئ د هو په معنیٰ سر وښوراوه، بیا مې ورڅخه وپوښتل: رښتیا ودې نه ویل چې دا کوم ځای ده؟

هغه راته وویل: دا خړ ډنډ ده، د حزب اسلامي یو تر ټولو مهم مرکز او د مجاهدینو د روزلو مرکز.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: مونږ به دلته څه کوؤ؟

هغه راته وويل: هيڅ بس يو څو شپې پکې تېروؤ او ترهغې وروسته بيا له مشر سره ګورې او بيا تاسو پوهېږۍ او مشر.

په دې کمپ کې ګرځېدم، يوې خواته ولاړم، هلته د وسلو لويه ډيپوع وه، هلته ننوتم، څه ګورم چې ځينې وسلې يوې خواته پرتې دي او ځينې بلې خواته، خو په يوې خبرې پوه نشوم، هغه دا چې کومې وسلې چې يوې خواته پرتې وې د هغوی په ماډل بلې خواته هم پرتې وي، نو د ډيپوع له مسوؤل څخه مې وپوښتل: سلام عليکم وروره! ودې نه ويل چې دا وسلې څنګه نيمې دې خواته پرتې او نيمې هغې بلې خواته؟

هغه راته وويل: وعليکم السلام ګرانه ودې نه ويل ته څوک يې؟ دلته څه کوې؟ ريښتيا ودې نه ويل چې ډيپوع ته څنګه ننوتې ساتونکو څنګه درته پرېښودې؟

ما ورته وويل: زه دلته د دې لپاره راغلئ يم، چې بايد له مشر سره وګورم او حزب غړئ شم، پاتې شوه، دلته هخوا او دېخوا ګرځېدم، بيا يو وخت دلته ننوتم، په دروازه کې چې کوم ساتونکي ول هغوی راته وويل: څوک يې چې غواړې دننه ولاړ شې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: په تاسو يې څه؟

بس هغوی هم نور څه ونه ويل اوزه هم دننه شوم، بس همدومره.

بيا د ډيپوع مسوؤل راته وويل: سمه ده زما نوم جميل دئ، زه دلته د ډيپوع عمومي مسوؤل يم، هو رينښتيا ته ويل دا وسلې ولې بېلې بېلې ايښې دي، اصل کې خبره داسې ده، چې دا نيمې جوړې دي او دا نيمې خرابې دي.

×××××

زه خو هسې هم د ريشکو(رېکشا) انجينر اومستري وم، بس ورغلم له خرابو ټوپکونو څخه مې يو راوخيست خلاص مې کړ، د ماشې ستنې يې ستونزه لرله، يو بل خراب ټوپك مې هم راوخيست، چې د هغه د ماشې ستنه مې هم را وويسته نو ډاډمن شوم، چې ستونزه يې همدا ده، د دوهم ستنه مې لومړي ته ورواچوله، لږ مې ټيټه غوړه کړه، جميل ته مې وويل: اوس يې چيك کړه، چې څنګه ده سم کار کوي او که نه؟

جميل ساتونکي ته داسې غږ کړ: اصغره! راشه دا ټوپك چيك کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصغر راغئ ټوپك يې دباندې يوړ، هلته يې مرمۍ ورتېره کړه، دز يې پرې وکړ، بېرته راغئ ويې ويل: ولې څه پرې شوي دي؟

جميل ورته وويل: خرابه خو به نه يي؟

اصغر وويل: نه! ما چې وکتله ډېر ښه کار يې کاوه!

جُمعه هم همداسې تېره شوه، د شنبې په ورځ زما ملګري راته وويل: راځه! چې ولاړ شو او له مشر سره وګورو نن يې ورځ ده.

حرکت مو وکړ، تر څو ساعته سفر وروسته، يوه ځي ته ولاړو، هلته يو ډېر ښکلئ دفتر وؤ، ما يې فکر هم نشو کولای چې افغانان دې دومره ښکلئ دفتر ولري، چې څنګه دفتر ته ورننوتم، ګورم چې د کابل د دفتر مشر جمال ناصر هم هلته ناست ده، جمال ناصر ته مې وويل: اسلام عليکم! ياره! ته هم ډېر ناځوانه وختې، زه دې په جلال آباد کې يواځې پرېښودم، او ته دلته راغلې!

جمال ناصر راته وويل: هغسې خبره نده چې ته يې فکر کوې! ما لږ څه کار لاره، بيا ته خو يوازې نه وې، جمال درسره

(c) ketabton.com: The Digital Library

وؤ، که هر څه ستونزه دې درلوده، نو جمال ته به دې ویلې وای.

ما ورته وویل: هو جمال راسره وؤ، خو تا داسې څه مهم کار لاره، چې کولای دې نشول، چې ماسره راشې او بیا یواځې راغلې؟

جمال ناصر راته وویل: هېڅ کومه لویه ستونزه نه وه، هسې ما ویل چې کوم کسان چې له کابل څخه راځي هغوی لاره ورکه نکړي، بس همدومره!

ماورته وویل: سمه ده! اوس باید څه وکړو؟

جمال ناصر وویل: هېڅ یاره لږ وروسته به رحیم ګل هم راشي او درېواړه به د مشر دفتر ته ورننوځو، ته څه پکې وایې؟

ما ورته وویل: سمه ده! چې څنګه دې خوښه وي، خو لږ ژر کوه، ځکه چې مونږ باید بېرته کابل ته ولاړ شو، مکتب مې پاتې کېږي.

چې رحیم ګل راغئ بیا نو مونږ درې واړه (زه، رحیم ګل او جمال ناصر) د مشر دفتر ته ورننوتو، چې څنګه مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورننوتو، نو د ډيپوع مسوؤل جميل هم دننه ننوت، چې کله حکمتيار جميل وليد ورته وې ويل: جميله! ووځه!

جميل وويل: خو ښاغليه زه د دغه هلك په باره کې (په اړه) تاسره کار لرم.

حکمتيار وويل: سمه اوس ووځه بيا زه تاته غږ کوم.

چې کله جميل ووت، نو جمال ناصر زما په اړه حکمتيار ته ټول معلومات ورکړل، بيا تر هغه وروسته حکمتيار وويل: ښه! نو ته د جمعيت اسلامي د استخباراتو يو غړئ يې، نور غړي يې هم درته معلوم دي او که نه؟

ما ورته وويل: ټول نه! خو ځينې ځينې، حتې ډېر يې راته معلوم دي، د هغوی په اړه څه پلان لرې که څه؟

حکمتيار وويل: دا چې ته د يوې ډلې د استخباراتو غړئ يې، که هره ډله وي، په تا باور نشي کېدای، خو زه په تا باور کوم، ته له ماسره ژمنه وکړه، چې کله هم خيانت نکوې. ژمنه کوې د يو پښتون او مسلمان په صفت؟

ما ورته وويل: هو ژمنه کوم خو په دې شرط چې ته به هم دا ژمنه راسره کوې، چې له مونږ سره، زمونږ له دين سره،

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ له خاورې سره او زمونږ له خلکو سره به خیانت نکوې.

حکمتیار وویل: ما خو دا ژمنه له مخکې څخه کړې ده، اوس به یې ستا تر مخ تازه کړم، ژمنه کوم چې له خاورې، دین، خلکو، مجاهدینو او د هغوی له کورنۍ سره به خیانت نکوم.

بیا حکمتیار ماته وویل: زه تا له جمیل سره معرفي کوم (پېژنم)، هغه به تا په خاد (خدمات اطلاعات دولتي) کې هم شامل کړي، تر هغه وروسته به بیا ته خپل عملیات پیل کړې، خو یوه خبره واوره! هغه خبره دا ده چې سر له نن څخه ستا نوم بهرام خان دئ، او ستا پټ نوم، ستا هغه نوم چې له مونږ سره به ثبت وي، هغه ناظر ده، ناظر نه یوازې ستا نوم ده، بلکې ستا رمز، راز او شفر هم ده، نو ځکه پام دې وي، چې دا شفر افشا نکړې، سمه ده؟

ما ورته وویل: سمه ده ښاغلیه! خو ودې نه ویل چې جمیل به څنګه ما په خاد کې داخل کړي، جمیل خو تهوله ورځ دلته په ډیپوع کې وي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکمتیار وویل: دا جمیل نه درته ښایم، هغه بل جمیل ده، چې کله بېرته کابل ته ګرځېدې وبه یې وینې او کېدای شي دواړه یو ځای ولاړ شی.

بیا حکمتیار ماته وویل: ورشه! هغه د ډیپوع والا جمیل ته غږ کړه.

زه هم لاړم او جمیل ته مې غږ وکړ، چې کله جمیل راغئ نو حکمتیار وویل: تا څه ویل جمیل جانه؟

جمیل وویل: مشره! دا هلك په وسلو ښه پوهېږي، په دې څو ورځو کې یې زمونږ ډېر شمېر وسلې جوړې کړې، اوس زه غواړم چې تر دې وروسته دې دا هلك له ماسره په ډیپوع کې کار وکړي، ته پکې څه وایې مشره؟

حکمتیار زما خواته وکتل او بیا یې وویل: ته پکې څه وایې؟

ما ورته وویل: ته پوهېږې چې زما مکتب لږ پاتې ده او همدا رنګه زما کور په کابل کې ده.

حکمتیار د ډیپوع مسوؤل ته وویل: جمیل جانه! دې کارته به بل کس پیدا کړو، خو بهرام درې نور ډېر مهم کارونه لري، دئ پر ېږده چې خپل کارونه سرته ورسوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمیل وویل: نو چې داسې وي، زه هم درڅخه ځم، تاسو خپلو خبرو ته دوام ورکړئ، خدای په امان!

بیا ما حکمتیار ته وویل: ښاغلیه تاویل چې، ستا په اړه له جمیل سره غږېدلئ یم، زه څه وکړم؟

هو! زه ستا په اړه له جمیل سره غږېدلئ یم، بله دا چې اوس به جمال ناصر درسره ولاړ شي او تا به جمیل ته ور وپېژني.

ما وویل: ښه خبره ده! ښاغلیه اوس تلای شم؟

حکمتیار اجازه راکړه، زه او جمال ناصر دواړه د حکمتیار له دفتر څخه راووتو، چې کله دباندې راغلو، یوه کس جمال ناصر ته وویل: زما بخ دې په انتظار ووېسته، هغه کس چې تا راوستئ وؤ، هغه څه شو؟

جمال ناصر وویل: دغه ده! ستا ملګرئ نور مو نو په مخه ښه!

تر تورخم پورې مونږ دواړه په یوه سیټ کې نه وؤ، زه مخکې وم او جمیل زما تر څټ ناست وؤ، بیا چې کله په تورخم کې ښکته شولو، نو جمیل او زه دواړه، د جلال آباد موټر ته وختلو، څنګ په څنګ کېناستو، ما له جمیل څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوښتنه وکړه، جميله! زه پوه نشوم، څنګه يې دومره ژر په مونږ باندې باور وکړ او مونږ يې دلته راوستو؟

جميل وويل: مونږ يې له ډېر پخوا څخه څارلو، او کله چې پوه شول، چې مونږ په دين او وطن باندې مين خلک يو، نو مونږ يې دلته راوستو.

ما بيا له جميل څخه وپوښتل: دا چې زه له تاسره شوم نو بايد څه وکړم؟

جميل وويل: مونږ چې کله کابل ته ورسېدو لومړئ به جمعيت اسلامي دفتر ته ورشې او ورته وبه وايې، چې څه کار لرې او نشې کولئ ډېر وخت لپاره دلته راشې، بيا به کراره په خپل کور کې کېنې، يواځې به مکتب ته ځې بس، پوه شوې؟

ما وويل: سمه ده، خو دا وخت خو به نه زياتېږي؟

جميل وويل: کېداى شي چې زيات شي، خو بيا به هغه ته ځينو ځايونو ته تلاى شې، خو زه درته وايم چې اوس ډېر پام کوه.

لږ شېبه دواړه غلي ولو، بيا جميل وويل: په کوم صنف تولګي) کې يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: په دولسم صنف کې خو یو څو میاشتې وروسته خلاصېږي.

جمیل وویل: کوم پوهنځۍ دې خوښېږي؟

ما ورته وویل: طب! یعنې جراهي.

جمیل وویل: سمه ده! زما یوه خور هم په دولسم صنف کې ده! د هغې هم طب خوښېږي، کېدای شي هغه هم طب ووایي.

ما باندې خوب راته، کرار ویده شوم، لږ شیبه وروسته جمیل راباندې غږ وکړ: پورته شه! زمرئ یې څه کُنګ خو نه یې چې تهوله ورځ خوبونه کوې؟

جمیل بیا زیاته کړه: مونږ باید یو څو شپې په جلال آباد کې هم تېرې کړو.

ما ورته وویل: خو ولې؟

جمیل وویل: ځکه مونږ باید د کابل استخباراتو ته دا ثابته کړو، چې مونږ څو ورځې په جلال آباد کې تېرې کړې دي، له دې سره به په مونږ باندې هېڅ شك ونکړي، بس همدومره، کېدای شي چې ته به هم پوه شوئ یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا جمیل وویل: نه پوهېږم چې ستا به توکې زده وي او که نه، خو زه در ته یوه توکه وایم، توکه داسې ده:

یوه ورځ داوؤد خان غوښتل چې د ښار حال معلوم کړي، نو په زړو کالیو کې دباندې ووت، تر لږ قدم وهلو وروسته د یوه ګاډیوان مخې ته ودرېده، هغه ته یې وویل: السلام علیکم! وروره تر دارالمان پورې په څو ځې؟

هغه وویل: باید ته پوه شې!

داوؤد خان وویل: لس روپۍ؟

ګاډیوان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: شل روپۍ؟

ګاډیوان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: دېرش روپۍ؟

ګاډیوان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وویل: څلوېښت روپۍ؟

ګاډیوان وویل: نه! پورته ولاړ شه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوؤد خان وویل: پنځوس روپۍ؟

ګاډۍ وان وویل: خاورې پنځوس روپۍ!

داوؤد خان وویل: سل روپۍ؟

ګاډۍ وان وویل: هو!

داوؤد خان وویل: تاته باید سزا درکړل شي، په دې بیه!

ګاډۍ وان وویل: ولې ته څه عسکر یې چې ماته به سزا راکوې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه!

ګاډۍ وان وویل: ظابط یې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وویل: افسر یې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وویل: ډګروال یې؟

داوؤد خان وویل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وویل: جنرال یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

داوؤد خان وويل: نه پورته ولاړ شه.

ګاډۍ وان وويل: ستر جنرال يې؟

داوؤد خان وويل: خاورې ستر جنرال!

ګاډۍ وان وويل: داسې نشي چې ته داوؤد خان واوسې؟

داوؤد خان وويل: هو!

ګاډۍ وان وويل: جنابه! ما وبښه، غلطي راڅخه وشوه.

داوؤد خان وويل: لکه چې وډار شوې؟

ګاډۍ وان وويل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وويل:لکه چې باد دې ووت؟

ګاډۍ وان وويل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وويل: لکه چې تشې دې ولاړې؟

ګاډۍ وان وويل: نه! پورته ولاړ شه.

داوؤد خان وويل: لکه چې غول دې وکړل؟

ګاډۍ وان وويل: هو! عاليجنابه!

ما جميل ته وويل: ښه نو داوؤد خان سم دم يو ټوکي وؤ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

جميل وويل: دا خبري پر ېږده اوس ته هم يوه ټوکه راته ووايه.

ما هم خپلې خبرې داسې پيل کړې: په باميانو کې هوا ډېره سړه شوه، خلك نور په تنګ شول، د ملك کورته ورټول شول، خپلو مشرانو ته يې وويل: خبره داسې ده، چې دا هوا نوره د زغملو وړ نده، نور بايد کومه لاره وګورو، آخر بايد يو کار وکړو کنه؟

يوه سپين ګيري په خپله کمه ګيره کې لاس واهه او بيا يې وويل: خو څه به وکړو؟

يوه يو څه ويل او بل بل څه، خو بلآخره يوه وويل: داسې به وکړو، چې څو کسه مشران به کابل ته ولېږو، هغوی به له امير عبدالرحمٰن خان څخه فرمان راوړي، تر څو واوره اوبه شي.

ټولو د ده خبره ومنله، شپږ يا اووه کسه مشران د کابل خواته ور روان شول، چې کله کابل ته د عبدالرحمٰن خان څنګ ته ورسېدل نو امير عبدالرحمٰن خان ته يې ټوله کيسه وکړه، امير عبدالرحمٰن خان خپل يو کس راوغوښت او په غوږ کې يې ورته وويل: ته لاړ شه! يو من ميميز له يو من برګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوړيو (هغه حشرات دي چې په نمجنو ځايو کې وي) سره ګډه کړه، او بيا يې راوړه!

سړئ لاړه، دوه يا درې ورځې وروسته راغئ يوې بوجۍ ته يې اشاره وکړه او ويې ويل: ښاغليه! کوم څه مو چې په کار ول، په ډيره لوړه بيه مې درته راوړل.

عبدالرحمن خان سړي ته وويل: ټول په ميدان کې وشينده!

سړي چې ټول په ميدان کې وشيندل، عبدالرحمٰن خان د باميانو نه راغلو مشرانو ته وويل: ټول يې کړۍ او ويې خوری.

د باميانو د مشرانو له ډلې څخه يوه په فارسي وويل: پلي يې پر ېږدۍ اول يې سپاره ونيسی.

نورو مشرانو هم لومړۍ خوړۍ نيولې او خولې ته يې اچولې، عبدالرحمٰن خان چې دا حال وليد، نو خپل کس ته يې وويل: دوی د دوؤ مياشتو لپاره مېلمانه کړه!

چې کله دوه مياشتې تېرې شوې او هوا هم په تودېدو (ګرمېدو) شوه، عبدالرحمٰن خان هم فرمان وليکه او دوی ته يې ورکړ، څه تحفې يې هم ورکړې او ورته ويې ويل: اوس لاړ شی، نور له خيره سره، هر څه به سم شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې د باميانو نه راغلي مشران باميانو ته ورسېدل، څه ګوري چې له واورو څخه اوبه رواني دي، نو يوه په فارسي ژبه وويل: د عبدالرحمٰن خان د فرمان زور مو وليد، چې له واورې څخه يې ميتيازې وويستې؟

اوس کېداى شي، چې تاسې به وايۍ چې ده خپله کيسه له ټوکو څخه ډکه کړه، خو اصل کې خبره دا ده، چې ما غوښتل تاسو ته دا وښيم، چې زما هم ټوکې زده دي، نو اوس ځو اصلي کيسې ته!

×××××

چې کله جلال آباد ته ورسېدو، هلته مو يوه کوټه لټوله، خو کوټه نه پيدا کېده، بلآخره يوه سړي راته وويل: ګورۍ ګرانو ملګرو! زه تاسې ته کوټه درکوم خو په دې شرط چې څلور برابر کرايه به راکوۍ.

جميل وويل: نه ياره! ته څه وايې، زه بهرام جانه چې ځو.

دباندې چې ولاړو، جميل له لږ سوچ وروسته راته وويل: اوهو! ياره! اوس يې خوند وکړ، ځکه که چېرې دئ له مونږ سره دا ومني چې زمونږ يوه ورځ هم په څلورو شماري، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ کار به هم جوړ شي، ځکه بیا به هیڅوك هم پوه نشي چې مونږ پېښور ته تللي وؤ.

زه او جمیل دواړه بېرته دننه ورننوتو، جمیل سړي ته وویل: مونږ ستا خبره منو، خو پدې شرط چې که مونږ دلته یوه شپه تېرو، نو ته به خلکو ته وایې چې دوی څلور شپې تېرې کړې دي، ځکه که داسې ونشي، نو مونږ څنګه تاته د څلور ورځو پیسې درکولای شو، بله دا چې مونږ دا پیسې له دولت څخه اخلو نو دولت هغه وخت مونږ ته پیسې راکوي چې مونږ اسناد ولرو!

سړي د جمیل خبره ومنله، جمیل ماته وویل: زه د یوه کار لپاره دباندې ځم، ته تر هغو دلته کېنه، چېرته ولاړ نشې.

دوه ورځې مو هلته تېرې کړې، بیا تر هغه وروسته کابل ته راغلو په کابل کې هم جمیل اووه ورځې دندې ته نه وؤ تللئ او زه مکتب ته خو تر ټولو مهمه خبره دا وه چې! کله زه نوئ کورته راغلم، چې کله مې مور ولیدم، ډېره خوشحاله شوه، خو چې پلار مې ولیدم ډېره په غوصه یې له ما څخه وپوښتل: چېرته تللئ وې، دا شپږ شپې دې چېرته تېرې کړې؟

ما وویل: پ پپ پلار ج جج جانه! زه جلال آباد ته تللئ وم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مې بیا وپوښتل: هلته دې څه کول؟

ما ورته وویل: هسې زما له ملګري جمیل سره، چکر ته تللئ وم.

پلار مې وویل: دا جمیل بیا څوك ده؟

ما ورته وویل: هیڅ هغه په استخباراتو کې ده.

پلار مې نورې پوښتنې ونه کړې، که یې کړې هم وای ځواب مې نه ورکاوه، ځکه جمیل راته ویلي ول، نه به داستخباراتو په اړه چاته څه وایې او نه هم په دې اړه چې پېښور ته تللئ وې، او تر دوؤ ورځو پورې له کوره هم دباندې ولاړ نشې، بله دا چې کله هم چاته ونه وایې چې ته ډېر ژر په استخباراتو کې داخلېږې.

خو زه یوې خبرې ته هیران شوم، پلار مې لومړئ په څومره غوصه پوښتنه وکړه، نو بیا دا غوصه یې څنګه سړه شوه؟

د شپې توله شپه خوب نه راته، په سر کې مې ډېر سوچونه ګرځېدل راګرځېدل، کله به مې سوچ کاوه آیا زه به وکولای شم چې پوهنتون ووایم؟ که مې پلار خبر شو، چې زه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرارو (مجاهدینو) کې يم، هغه به څه راته وايي او څه به راسره کوي؟

همداسې ډېر نور سوچونه او پوښتنې مې په سر کې ګرځېدې بلآخره د شپې په دوؤ بجو ايله ويده شوم، سهار ته تر نهو بجو پورې ويده وم، نهه بجې راپاڅېدم، د سهار د لمانځه قضايي مې هم راوګرځوله، بيا لاړم چې چاى وڅښم مور مې راته وويل: زويه! څوك داسې كار كوي؟ څوك بې له پوښتنې څخه چېرې ځي؟

داسې مكوه ځكه له كومې ورځې چې ته ورك شوې، زمونږ ببخ دې ويستلئ وؤ، مونږ دا فكر كاوه چې خداى ناخواسته ته د اشرارو له خوا تښتول شوئ نه اوسې، داسې نشي چې ته به يې مړ كړئ يې او همداسې نورې خبرې مو په سر كې ګرځېدلې، ښه شو چې راغلې كنه اوس خو به زمونږ زهره چودلې وه.

رښتيا پلار دې ويل: چې له دې هلك څخه ولې لټ خر جوړ شوئ ده، پخوا به په نيمه شپه كې پاڅېده او د سهار لمونځ به يې كاوه، خو نن تر اووه نيمو بجو پورې ويده ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه شو چې اوس نشته کنه اوس به يې ويل: دا خو بيخي لټ ده، دا ده تر نهو بجو پورې ويده وۀ او خان صيب اوس راپاڅېده.

ما ورته وويل: خوب نه راته! بيا ناوخته ويده شوم او ناوخته پاڅېدم، بس همدومره.

مور مې وويل: ښه نو سوچونه دې وهل؟ مين شوئ خو به نه يې؟ داسې نه وي چې په کومې قوالۍ (شېخ محمدۍ) مين شوئ اوسې؟

ما ورته وويل: نه مورې! ته څه وايې مين شوئ به يم هغه هم په يوې قوالۍ باندې، داسې نشي کېدای.

مور مې وويل: داسې نشي چې بيا له کومې نجلۍ سره يارانه جوړه کړې، بله دا چې پلار دې ويل د غرمې لپاره مېوه را وغواړه، چې چای دې وڅښه بيا لاړ شه هه! دا پيسې واخله.

×××××

پيسې مې واخيستې، چې چای مې وڅښه، د بازار په لور روان شوم، په سوچونو او فکرونو کې تر منډيي پورې ورسېدم، په منډيي کې مې هم سوچونه وهل، د سوچونو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړۍ څخه هغه وخت بهر شوم چې کله مې له یوې نجلۍ سره ټکر وکړ، چې کله له سوچونو رابهر شوم، ګورم چې نجلۍ هلته پرته وه، لاس مې ورکړ او پورته مې کړه، په فارسي ژبه یې وویل: تاسو کلیوال! د لارې د تګ په ادب هم نه پوهېږۍ! احمقانو!

ما یې په ځواب کې وویل: ګوره! اصل کې خبره دا ده، چې زما تاته پام نه وؤ، کنه ما کله هم نه غوښتل چې له تاسره ټکر وکړم.

دې وویل: ولې زه څه پچه وم، چې پام دې راته نه وؤ؟ او که ړوند وې؟ هر څه چې وؤ خو ته ډېر احمق او رزیل انسان یې اوس ورك شه، زما له لارې لرې شه، کنه پولیسو ته ستا شکایت کوم.

زه لاړم، رومیان مې واخیستل، بېرته د کور په لور روان شوم، چې کله کورته ورسېدم، مور مې راته وویل: لکه چې په ریښتیا مین شوئ یې؟

ما ورته وویل: مورې ځوروه مې مه! دا څه خبرې دي چې ته یې کوې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې راته وویل: ښه که داسې نده، نو رومیان له کله نه مېوه شوه؟

چې لاس ته مې وکتل، ما ته هم خندا راغله، مور ته مې وویل: اوس به څنګه کېږي؟

مور مې راته وویل: څه خیر څه خبره نده، زه به دې پلار ته څه بهانه وکړم، خو نور پام کوه، کوچنۍ خو نه یې ورور دې کوژده کړې اوس ستا وار ده.

ما خپلې مور ته وویل: ورور مې کله کوزه کړې ده؟

مور مې وویل: هو رینښتیا! تاته خو مې ونه ویل، نن یې څلورمه ورځ ده، چې شیریني مو ورته راوړې ده.

دغه ورځ هم تېره شوه، سبا سهار مکتب ته ولاړم، له مکتب نه چې راووتم، د جمعیت دفتر ته ولاړم، هغوی ته مې بهانه وکړه، بیا بېرته کورته ولاړم، کور کې مې د مکتب سامان کېښود او بیا دباندې ووتم، حیران پاتې وم، چې اوس چېرته ولاړ شم، خو بلآخره د بالاحصار خواته وخوځېدم، د شودا (شهدا الصالحین) خواته ولاړم، هلته د ولاړو اوبو څنګ ته ناست وم، سوچونه مې وهل چې یو وخت ګورم، له ما څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لس یا پنځلس متره هخوا یوه نجلۍ ناسته وه، چې لږ ورته ځیر شوم، مخ یې راواړه، ګورم هماغه نجلۍ وه، چې پرون مې ټکر وسره کړئ وؤ، ښکلې غټې او شنې سترګې، خرمایي ویښتان، وړه خوله، سپین مخ او ګلابي غومبوري، سخت خوند یې راکه سترګې په سترګو شوم ورسره خو بیا وشرمېدم، په همدې کې نجلۍ زما خواته راغله راته یې وویل: ولې زما خواته ګورې؟ پرونۍ دښمني پالې که څه؟

ما ورته وویل: دا چې ته څه غواړې زه نه پوهېږم، خو په دې پوهېږم چې ستا هدف دا نده، چې زه ستا پوښتنې ځواب کړم، اصلي مطلب دې ووایه.

نجلۍ وویل: زما نوم صنم ده! ته مې خوښ شوې، پرون مې په لاسي له تاسره ټکر وکه، بدې ردې مې هم د دې لپاره درته وویلې، ځکه پخوانیو مشرانو ویلي دي، چې که کومه نجلۍ کوم هلك ته بد رد ووايي، نو هغه هلك په هغې نجلۍ مینېږي، په هغو بدو ردو ځکه پښېمانه یم، ځکه چې پرون ما فکر کاوه، چې ستا ماته فکر ده، خو چې نن ګورم، ته سمه د سوچونو بوجۍ یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: نن خو دومره په سوچونو کې نه يم، ځينې وخت مې که وګورې نو فکر به وکړې، چې لېونئ يم.

هغې په خندا کې وويل: اوس هم لېونئ يې، خو ودې نه ويل نوم دې څه ده؟

ما ورته وويل: زما نوم بهرام ده، ستا نوم څه ده؟

زما نوم صنم ده، زه د ننګرهار يم، په قام شيخ مامدی (شيخ محمدی) يم، پلار مې د حزب اسلامي لوی قومندان ده، زه کله کله دلته راځم، خو ته مې په لومړي ځل دلته وليدې.

ما ورته وويل: رېښتيا! زه هم کله کله دلته راځم، خو ډېر نه راځم، ځکه دا اوبه ولاړې دي، زما ولاړ شيان نه خوښېږي، زه ډېر کله د کابل سيند تر څنګ ودرېږم.

صنم وويل: رېښتيا! د مجاهدينو قومندانه! ودې نه ويل، ولې دې فارسي دومره ضعيفه ده؟

ما ورته وويل: ضعيفه ده؟ يعنې څه تر اوس مې داسې کومه خبره نه وه، اورېدلې، بله دا چې د وطن دښمنانو ته مجاهد مه وايه اشرار وايه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنم وویل: که ستا پښتو ته وګورې نو فارسي دې خورا ضعیف ده، بله دا چې ته ولې مجاهدینو ته اشرار وایې؟ څه بد یې در سره کړي، دي دوی خو د وطن آزادول غواړي، دا تولې خبرې پرېږده اوس دا راته ووایه: د مازدیګر لمونځ نکوې؟

زما زړه وؤ، چې ورته ووایم چې ریښتیا هم باید مجاهدینو ته اشرار ونه وایو، بل دا چې ورته ووایم، چې زه چې د جومات خواته ولاړ شو، زه به هلته لمونځ وکړم، بیا به کیسې سره کوؤ، خو بیا مې فکر شو چې کېدای شي په دې نجلۍ کې څه فساد وي، کنه پرون څنګه هغومره ترخه وه او اوس دومره خوږه ده؟ نو ما ورته وویل: ګرانې! لمونځ د اشرارو او د بېکاره خلقیانو کار ده، زه خو پوخ خلقي یم.

صنم موسکۍ شوه او بیا یې په خوږ آواز وویل:اوس مازدیګر ده، زه کورته ځم، ته هم کورته ولاړ شه، چې داسې نشي له ډېرو سوچونو په اوبو کې ولوېږې، سبا به سره ګورو.

له دې خبرې سره دومره خندا ورغله، چې بېخي یې ځان نشو کنټرولولای، ما هم خدای په اماني ورسره وکړه، او کورته ولاړم.

×××××

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور ته مې وويل: مورې! تا ويل چې لالا ته دې ښځه کړې، خو ودې نه ويل چې څوك دې ورته کړې؟

مور مې راته وويل: پاڼه، هغه زمونږه ګاونډى د حاجي ستار لور! څنګه ده؟ ښايسته خو به وي؟ تا خو ليدلې؟

ما ورته وويل: په ښايست کې خو يې سپوږمۍ شرمولې، خو زما خوښه نشوه، چنداني اخلاق نلري، دا چې اوس لغمانۍ ده دومره بد اخلاق لري، که شماليواله وه، دنيا به يې چپه کړې وه.

مور مې راته وويل: يعنې څه چې که شماليواله واى؟

ما ورته وويل: لغمانيان ډېر ښه اخلاق لري، خو دا دومره بد اخلاقه نجلۍ ده. خو له شماليوالو سره دوهمه خبره نشي کېداى لکه څنګه چې مرچك خوري هماغسې تريخ او تروش دي، په نه خبره به يې درسره جنګ وي.

×××××

د شپې ډوډۍ مو وخوړه، د شپې وختي ويده شوم، سهار مې خپل لمونځ وکړ، چاى مې وخته وڅښه، بيا مکتب ته ولاړم.

په مکتب کې مو هم د امتحان هم اعلان وشو، ويل يې سبا ته مهال وېش(تقسيم اوقات) ورکوؤ، له مکتب څخه چې رخصت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوم، بېرته کورته وګرځېدم، په کور کې مې کالي بدل کړل، چې کله مې زړه وؤ، چې دباندې راووځم مور مې راته وویل: چېرته ځې زویه؟

ما ورته وویل: هسې! لږ دباندې ځم، ولې څه خو دې نه ویل؟

نه ولاړ شه څه خبره نده، خو لږ په ځان پام کوه، له هرچا سره مه ګرځه.

بیا شودا ته ولاړم، هلته د اوبو تر څنګ ناست وم، چې ژر را په یاد شول، یاره تا خو لمونځ ونکړ، لاړم لرې هلته یو کوچنئ جومات وؤ، په جومات کې مې په یوازې لمونځ وکړ، او بېرته پروني ځي ته ولاړ، یو یونیم ساعت هلته ناست وم، چې یو وخت چا زما په اوږه لاس کېښود، ویې ویل: بهرامه! ډېر کبرجن یې، اوس ماته ګورې هم نه.

غږ یې د صنم وؤ، خو صنم کله پښتو نوه ویلې ژر مې شاته وروکتل، ګورم پخپله صنم وه، ترې ومې پوښتل: ستا خو پښتو زده نه وه؟

صنم وویل زده مې ده، خو زما پلار شېخ مامدئ او مور مې شمالیواله ده، یوه ورځ د خپل پلار لپاره پښتو وایم او یوه اونۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلې مور لپاره فارسي، تیره اونۍ مې د مور لپاره فارسي ویله او نن د خپل پلار لپاره پښتو وایم.

ما ورته وویل: شیخ مامدیان له کله پښتانه شول؟ ریښتیا زما لپاره څومره وخت پښتو ویلئ شې؟

صنم وویل: رزیله! ته فکر کوې چې شیخ مامدیان پښتانه نه دي؟ او پاتې شوه دا چې ستا لپاره څومره پښتو ویلئ شم؟ دومره ویلئ شم څومره چې له تاسره یم.

ما ورته وویل: سمه ده! همدومره بس ده.

×××××

زما او د صنم په لیدو لیدو، ډېر وخت تېر شو، د ښوونځي امتحانونه هم تېر شول، نور نو زما بې له صنمه ژوند نیمګړی وؤ، چې چا به شنه یا سره کالي کړي ول، ماته به صنم ښکاریده، ځکه صنم به تل شنه او سره کالي کول، چې چا به راته مسکا کوله ماته به صنم ښکاریده، او چې چا به له شانه راباندې غږ وکړ، هغه به هم راته صنم ښکاریده، هرڅه راته صنم ول، په هرڅه کې به مې لیده، چې کله به مې اوبو ته کتل زما څېره به يې نه راته ښوده، د صنم څېره به يې راته ښوده،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که به مې د مخ شیشې(ښیښې) ته کتل زما د تصویر په ځای یې د صنم تصویر راته ښوده، یوه ورځ مې صنم ولیده راته یې وویل: څومره مینه راسره لرې؟

ما ورته وویل: دومره مینه درسره لرم، څومره چې په تاریخ کې نه تکرار شوې وي او نه به تکرار شي، ته له ماسره څومره مینه لرې؟

صنم وویل: له ماسره ډېره مینه لرې! خو زما هم کمه نده، زه دومره مینه درسره لرم، لکه دا نړۍ د دې دنیا په اندازه مینه درسره لرم.

بیا صنم زما لاس راڅخه ونیوه په خپل سر یې کېښود او ویې ویل: ستا دې زما په سر قسم چې دروغ به نه وایې، اوس ووایه رېښتیا ستا نوم لیکنه په استخباراتو کې شوې ده او که نه؟

حیران شوم، د صنم په دې قسمونو نور آموخته شوئ وم، څو ځلې یې داسې قسمونه راکړي ول، لکه یو ځل یې راته قسم راکړ، چې ووایه ته په مجاهدینو کې یې او که نه؟

پخوا به مې له قسم سره دروغ ورته ویل، خو اوس راباندې ډېره ګرانه شوې وه، ما د یو څو شپو لپاره بې له دې ژوند

(c) ketabton.com: The Digital Library

نشو کولای د تل لپاره خو لا څه کوې. ورته ومې ویل: هو! صنم جانې! همداسې ده، زه غواړم خپل هیواد ته خدمت وکړم، او دا خائن اشرار وځپم.

صنم وویل: دا د خدمت ډیالوګ نور زوړ شوئ، د دې پرځای کوم بل دیالوګ وکاروه، نور فلمي دیالوګونه هم شته.

ما ورته وویل: دا زما د فلم دیالوګ ده، د کوم بل فلم څخه مې نده کاپي کړئ.

په دې خبره باندې مونږ دواړو ته خندا راغله، تر ډېره مو وخندل، بیا په پای کې مو خدای په اماني سره وکړه، هغه خپل کورته ولاړه او زه خپل کورته.

×××××

سبا سهار زه په کور کې وم، ځکه مکتب هم نور خلاص شوئ وؤ او زما زړه هم نه غوښتل چېرته ولاړ شم، نهه بجې وې، چې زمونږ دروازه وټکېده، زړه مې وؤ چې ورشم، خو پلار مې دروازه خلاصه کړه، جمیل وؤ، پلار مې په غېږه سترې مشې ورسره وکړه، بیا یې د مېمانخنې(مېلمستون) ته بوته، زه ولاړم، چې چای مې ورته وړ وړ، او له جمیل سره مې سترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشې وکړه، دې ته حيران وم چې پلار مې له کومه جميل سره پيژني؟

ما له خپل پلار څخه وپوښتل: پلاره! ته جميل له کومه پيژنې؟

پلار ته مې خندا ورغله تر ډېره يې وخندل بيا يې وويل: هسې! ته نه پوهېږې؟ ښه اصل کې خبره دا ده، چې جميل د شفيق الرحمن ورور ده، کوم چې له ډېر کوچنيوالي څخه دلته په ښار کې اوسېږي، په دې دوؤ کلونو کې دئ استخباراتو ته دننه شوئ ده.

جميل وويل: پلار دې زه له مخکې پيژاندم، ما هم ته پيژاندې، خو تا ته مې نه وؤ ويلي، ريښتيا زه د دې لپاره راغلئ يم، چې ستا کار شوئ، پنځلس ورځې وروسته د شنبې په ورځ ريس (مشر) غوښتئ يې.

ما ورته وويل: خو په هغې ورځ باندې خو زمونږ پوهنتون شروع کېږي؟

جميل وويل: هېڅ خبره نده! لومړئ هلته ولاړ شه، بيا به پوهنتون ته ولاړ شې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغې ورځ سهار د پوهنتون په خوا وخوځېدم، بیا راپه یاد شول، چې جمیل راته ویلي ول، چې اته بجې په شش درکو کې ستا په تمه یم، ژر په جاده کې ښکته شوم، له پل مامودخان (پل محمود خان) څخه چې تېر بدم،جمیل راباندې غږ وك: بهرامه! راځه!

زه هم ورغلم ستړې مشې مې ورسره وکړه، بیا دواړه یو ځي ته ولاړو، هلته له یوه سړي سره وغږېدو، هغه راته وویل: مونږ ستا څارنه خلاصه کړې ده، ستا په اړه مو وروستۍ څېړنې هم کړي دي، اعتباري یې خو لږ وخت ته اړتیا ده، ځکه خو مې په سرك باندې درسره وکتل، خو پام کوه چې له موضوع نه څوك خبر نشي، چې ته څه کار کوې؟، دنده دې څېرې ده؟ او داسې نور.

ما ورته وویل: خو زه خپله خبر نه یم چې څه کار کوم؟ دنده مې څېرې ده؟

ریس وویل: هو ریښتیا! ښښه غواړم، ستا دنده په پوهنتون کې ده، هلته چې هر څه تېرېږي، او هر څه کېږي، هغه به مونږ ته رسوې، د هرې پنجشنبې په ورځ زه دلته درته په تمه یم، ته راځه او ماته ټول معلومات راکوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم ورته وويل: سمه ده! همداسې به کوم، ما ته وسله نه راکوې؟

ريس وويل: نه ګرانه! ستا سره وسله ښه نده، تا کله ليدلئ چې له کوم محصل سره دې وسله وي؟ اوس نو لاړ شه خپل پوهنتون ته، مونږ ستا پوهنځئ له انجينرۍ څخه جراحي ته بدلوؤ، ځکه ستا همدا پوهنځئ خوښېده او مونږ غواړو چې زمونږ کسان خپله دنده په خوښۍ سره تر سره کړي.

له ريس او جميل سره مې خداي پاني(خداى په اماني) وکړه، بيا د پوهنتون خواته روان شوم، چې کله پوهنتون ته ورسېدم، لومړئ مې خپل صنف پيدا کړ، بيا په پوهنتون کې ګرځېدم را ګرځېدم چې صنم پيدا کړم، خو پيدا نشوه، بېرته خپل صنف (ټولګي) ته ولاړم، په صنف کې استاد(ښوونکئ) نه وؤ، ټولې څوکۍ ګانې هم ډکې وې، خو په يوه څوکۍ يوه نجلۍ ناسته وه، ډېره ښکلې وه، سپوږمۍ خو بېخي ورته توره تبۍ ښکارېده، زه ورغلم تر څنګ يې کېناستم، نجلۍ راته وويل: پورته شه احمقه! لاړ شه بل چېرې کېنه!

ما ورته وويل: بل چېرې ځاى نشته، زه يوازې همدلته کېناستئ شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجلۍ ماته څه ونه ویل، نورو نجونو ته یې وویل: نجونو راځۍ مونږ به د یو بل تر څنګ کېنو او هلکان به هم د یو بل تر څنګ، داسې به هغوی هم بېغمه شي او مونږ هم.

خو نجونو ته چې د هلکانو تر څنګ کېناستو خوند ورکړئ وؤ، د دې په خبره یې غوږ هم ونه ګراوه.

نو یې ما ته وویل: پورته شه له دې څوکۍ نه، کنه دا خپل بوټ ستا سر ته نیسم.

ماته هم چاره نه و، پاتې، له ځان سره مې وویل: اوس به زه دې نجلۍ سره ګورم، لاړم د استاد په څوکۍ کېناستم، چې کله استاد راغئ ټول ولاړ شول، استاد وویل: کېنۍ! زه بېرته د استاد په څوکۍ کېناستم، استاد په غوصه وویل: ستا اوله ورځ ده، د استاد په څوکۍ ناست یې، که یو کال دې تېر شي، بیا د پوهنتون د ریس په څوکۍ کېنې.

ما ورته وویل: خو استاده! بل ځای نشته.

استاد وویل: ولې ړوند یې هغه ځای نشې لیدای؟

ما ورته وویل: هلته مې هغه نجلۍ نه پرېږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

استاد وویل: څه د پلار څوکۍ خو یې نده، چې نه دې پر پرې دې؟

زه هم لاړم او له نجلۍ سره کېناستم، نجلۍ برګ برګ راته وکتل خو ما یې هېڅ پروا ونه کړه، درس شروع شو، چې کله د نن ورځې درسونه خلاص شول، سبا سهار چې بیا راغلم بیا نجلۍ ځای نه راکاوه، بیا مې هماغسې وکړل، خو په دې ورځ بل استاد راغئ ویې ویل: ځوانه! ته ولې زما په ځای ناست یې؟

ما ورته وویل: هغه د خان لور وینې؟ هغه مې په خپله څوکۍ نه پرېږدي.

زما په دې خبرې ټولو محصلانو په ډېر زور سره وخندل، بیا ټولو په یوه خوله وویل: مونږ یې هم نیو پرېښي.

استاد مونږ ته وویل: چپ شئ بې ادبو!

استاد هغې نجلۍ ته وویل: ته ولې دا هلك په خپل څنګ کې نه پرېږدې؟

نجلۍ وویل: اصل کې خبره داسې ده، چې دئ هلك او زه نجلۍ یم، او دا ډېره بده خبره ده، چې یو هلك او یوه نجلۍ څنګ په څنګ کېني، ما نورو نجونو ته پرون وویل: مونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجونې به سره يوځای کېنو او هلکان دې په خپلو کې يوځای کېني، خو نجونو ته د هلکانو تودو غېږو خوند ورکړئ وؤ او زما په خبره يې غوږ هم ونه ګراوه.

استاد مسکئ شو او بيايې نجونو ته وويل: څه فکر کوئ نجونو؟ آيا د هلکانو ګرمې غېږې پر ښودای شئ؟

نجونو نور له شرمه څه ونه ويل، پورته شوې، نور نو هلکانو ځای ښئ خواته شو او د نجونو چپې(کيڼې) خواته.

×××××

په دې ورځ چې له ټولګي څخه راووتم، بيا مې هم صنم ونه ليده، کورته ولاړم، د پوهنتون سامان مې کېښود، د شودا خواته ولاړم، هلته صنم ناسته وه، ژړل يې، زه نږدې ورغلم، د هغې په اوږه مې لاس کېښود، بيا مې په غېږ کې راټينګه کړه، ورته ومې وويل: ولې ژاړې؟

صنم وويل: پوهېږې مور مې له ماسره څومره ظلم کړئ؟ ماته يې ويل ول چې خاوند دې مړئ شوئ، اوس دوه نيم کاله وروسته، يې بيا راته وويل: چې ستا خاوند پرون د شورويانو له خوا شهيد شوئ ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: ګراني هغه دي الله (جله جلاله) وبښي، اوس هرڅه چې شوي شوي، کېدای شي چې مور به دې ستا په اړه فکر کاوه، اوس زه درسره یم، انشالا هرڅه به ښه شي.

تر ډېره سره ناست وو، خو چې ما دې ته کتل په ریښتیا خفه نه ښکارېده، ما ورته وويل: راځه! زمونږ کورته ولاړه شه، بیا به سبا خپل کورته ولاړه شې.

خو صنم وويل: نه! نه! زه خپل کورته ځم، کنه نور مور به مې راته وايي، چې چېرې تللې وې؟

ما ورته وويل: سمه ده، چې څنګه دې خوښه وي.

بیا مې دا تر کوره ورسوله، بیا خپل کورته ولاړم، په کور کې مې د صنم په اړه فکر کاوه، کله به مې کوژده ورسره وکړه، کله به مې واده ورسره وکړ، کله به مې دولس بچیان پیدا شول او کله شل، کله به صنم مړه شوه. څو ځلې له سوچونو بهر شوم، بیا به سوچونو ته ولاړم په همدې سوچونو کې وم چې دروازه وټکېده، چې ورغلم ګورم چې جمیل ده، جمیل وويل: ډېره بېړه لرم کورته ځم، خو ریس ويل: سبا ته هماغه ځای ته راشه، پوره اته بجې. سمه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل سمه ده.

سبا سهار اته بجې مې ځان ریس ته ورساوه، ریس راته وویل: ته خو هسې هم له پوهنتون څخه وروسته کار نلرې، نو زه غواړم تا د جمعیت په ګوند کې شامل کړم، ته چاراسیا (چهار آسیاب) ته ولاړ شه، هلته د چاراسیا په بازار کې د انځر په نامه دوکاندار ده، هغه ته ووایه، چې حضرت ګل ویل، چې ما په جمعیت کې شامل کړه، بس نور دې کار جوړ ده.

له خدای پاماني څخه وروسته د پوهنتون په خوا وخوځېدم ، له پوهنتون نه چې راووتم، بس د مشر په خبرو مې عمل وکړ، د جمعیت ګوند کې یو ځل بیا شامل شوم، چې کله انځر د جمعیت له دفتر څخه لاړه، نو ما د چهاراسیا دفتر مشر ته وویل: لکه چې زه دې ونه پېژاندم؟

هغه راته وویل: راته آشنا ښکارې خو سم مې ونه پېزاندې، څوک یې؟

ما ورته وویل: زه د احمدشاه شریك یم، ته هم ګلمرجان یې، غواړم چې احمدشاه وګورم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلمرجان وویل: احمدشاه اوس هغه احمدشاه نده، چې ستا شريك وؤ، اوس يې نوم ډېر پورته ده، د جمعيت اتل ده، ته نشې كولای له هغه سره وګورې.

ما ورته وويل: ته يو ځلې زما نوم ورته واخله، استخبار ورته ووايه بيا مې خپله پېژني، بيا به وګورو چې څنګه چل ده، له ماسره ګوري او كه نه.

ګلمرجان وويل: سما ده، سبا ته راشه، احمدشاه هم راځي، رينښتيا ودې نه ويل، چې زه دې څه وپېژاندم؟

ما ورته وويل: هسې! ما د خاصو غړو په ناسته كې ليدلئ وې.

×××××

سبا زما څخه هېر شو، چې بايد د چاراسيا دفتر ته ولاړ شم، نو له پوهنتون څخه راساً د شودا خواته ولاړم.

هلته صنم ناسته وه، زه هم ورغلم سلام مې ورته واچاوه، بيا مې له لږ خبرو وروسته ورته وويل: زه نن غواړم، چې تا خپلې مورته ښكاره كړم، كه دې خوښه وې وي، نو راځه راسره لاړه شه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنم مسکې شوه او بیا یې وویل: سمه ده! لاړ به شو، خو تر واده وروسته.

سر له سبا څخه پوهنتون د یوې اونۍ لپاره رخصت ده، زه او ته به نکاح وکړو، بیا به د چکر لپاره خوست ته ولاړ شو.

زړه مې نه وو، خو د صنم له ډېر ټینګار وروسته مې ورسره ومنله، سبا سهار وختي له کوره ووتم، صنم سره مې په تېمورشاهي کې وعده ایښې وه، بیا له هغه ځای څخه محکمې ته ولاړو، هلته مو نکاح وتړله، له هغه ځای څخه مو خوست ته حرکت وکړ، چې کله خوست ته ورسېدو، نو هلته مو له ښار څخه لرې یوه کوټه ونیوله، دواړه هلته ولاړو، خو بیا مې په زړه وګرځېدل چې مور مې راته ویلي ول، چې چېرې تلې نو مونږ ته خبر راکړه.

نو ځکه ما هم صنم ته وویل: زه باید خپلې مور ته خبر ورکړم، چې زه خوست ته راغلئ یم، کنه بیا په تشویش کېږي.

صنم وویل: څه چاره وکړه، اوس خو نشو کولای چې بېرته ولاړشو، لاړ شه وګرځه چېرته به ټیلفون وي، کورته زنګ ووهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وویل: خو زمونږ په کور کې ټیلفون نشته.

هغې وویل: سمه ده! هسې هم زما خوست خوښ نشو، نو بیا ځه چې بېرته کابل ته ولاړ شو، سبا به بیا کندهار ته ولاړ شو، یوه اونۍ به هلته تېره کړو، بیا به بېرته کابل ته راشو.

د دې په دې خبره حیران هم شوم، بیا مې له ځان سره وویل: کېدای شي، چې دا به غواړي چې زه اومور مې په تشویش نشو.

ماسپښین مو بېرته کابل ته حرکت وکړ، چې کله لوګر ته را رسېدو ماخستن وؤ، حزب اسلامي، جمعیت اسلامي، اتحاد اسلامي او حرکت اسلامي له شورویان سره کرکټ کړئ وؤ (دوی له شورویانو سره جګړه کړې وه)، په دې کرکټ کې شورویانو درې سوه وېکټې له لاسه ورکړې وې او مجاهدینو دوه نیم سوه، البته دغه شمېره د دوی له خولې څخه وه، په اصل کې خبره معلومه نه وه، چې چا څومره وېکټې له لاسه ورکړې وې او څومره نومرې یې کړې وې.

مونږ چې کابل ته را رسېدو نو د شپې لس بجې وې، صنم مې د صنم دوی کور ته ورسوله او زه خپل کور ته ولاړم، کور کې مې پلار راته وویل: چېرې وې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورته وويل: هسې وظيفې ته تللئ وم.

پلار مې راته وويل: ښه خبره ده، بې لارې ونکړې کنه بيا به دې سم جوړ کړم.

ما ورته وويل: سمه ده، پلار جانه، چې ته څه وايې هغه به کېږي.

بيا ماورته وويل: سبا ته بايد کندهار ته ولاړ شم، يوه اونۍ هلته تېروم، يا کېداى شي چې تر هغې هم ډېر وخت تېر کړم، بيا بېرته کورته راځم.

مور او پلار مې دواړو په دې خبره ډېر ټينګار کولو چې: ډېر هخوا او دېخوا مه ګرځه، له هر چا سره خبرې مکوه او داسې نور.

خو ما په زړه کې ويل: ياره زه د څه لپاره کندهار ته ځم او تاسې څه فکر کوئ؟

بيا مې مور او پلار ته وويل: نو د همدې لپاره زه اوس له تاسو څخه خداى په اماني اخلم کېداى شي، چې سبا سهار وختي حرکت وکړم، که مو څه پکار وي راته ويلاى شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور مې وویل: سمه ده، زمونږ څه پکار ندي، راځه ډوډۍ وخوره! لمونځ دې وکړه، بیا څمله هسې هم سبا سهار وختي کندهار ته ځې.

چې ډوډۍ مې وخوړه، بېغمه څملاستم، یو وخت چې پورته شوم، اووه نیمې بجې وې، ځان ته مې هم غوصه راغله، ځکه ما له صنم سره په پنځه نیمو بجو باندې د سینمای پامیر مخې ته وعده کړې وه، ډېر په بېړه مې خپل له کالیو ډك بیك واخیست او د سینمای پامیر مخې ته مې ځان ورساوه، هلته مې هخوا دېخو ډېر وکتل صنم نه وه، ما وېل کېدای شي تللې به وي، چې څنګه مې غوښتل بېرته کور ته راشم، صنم غږ راباندنې وکړ: بهرامه! چېرې ځې؟

چې مخ مې وروا ړه او صنم مې ولیده، نو ډېر خوشحاله شوم، ځکه ما ویل اوس به په غوصه وي، خو دا هم خوشحاله وه، ورته ومې ویل: تر اوسه درته په تمه وم، چېرې وې چې دومره ناوخته راغلې؟

صنم وویل: دا خو ښکاري چې ډېر راته په تمه وې، مخ دې هم نده مینځلئ او دلته راغلئ یې. ههههههههههه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم وخندل، فکر مې کاوه چې صنم راته پېغور راکوي چې ته څومره ناوخته راغلئ يې، نو ځکه مې وویل: نه رېښتیا، چېرې وې، چې دومره ناوخته راغلې؟

صنم بیا په داسې حال کې زما ځواب راکړ، چې له خندا ډکه وه، هههههه مخ مې مینځه(وینځه)، سهار لږ څه ناوخته پورته شوم، یو څه وخت مې هم د مخ په مینځلو تېر که(کړ) هههه.

دا خو ښکاره وه چې صنم له ماسره ټوکې کولې، نور په دې هم پوی شوئ وم، چې صنم په دې نه پوهېږي چې زه هم نوئ راغلئ یم، نوورته مې وویل: ځه! چې نور له خیره سره ځو.

له دې ځایه څخه تر د کندهار اډې پورې مې ټکسي ونیوه، دواړه ټکسي ته وروختو، چې د کندهار اډې ته ورسېدو، نو ښکته شولو، ټکسي ته مې چې پیسې ورکولې راته یې وویل: یاره زه خو له ملګرو پیسې نه اخلم!

ما ورته وکتل بیا مې وویل: زه او ته له کومه ملګري شولو؟

ټکسي والا راته وویل: هېڅ ما وېل کېدای شي، چېرته به مې لیدلئ یې. چې ته وایې ملګري نه یو نو سمه ده! ملګري نه یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنم هخوا ولاړه وه، ما چې غږ پرې وکړ، ټکان يې وخوړ، ما ويل کيداى شي چې په ولاړه به ويده شوې وه، نو مې ورته وويل: سهار په خير راځه چې د کندهار ټکټ واخلو بيا به ځو.

لاړو د کندهار ټکټ مو اخيسته ټکټونه خلاص شوي وو، بېرته راغلو د کندهار موټر ته وروختو، هلته د دوو کسو ځاى تش وو، کلنډر ته مې وويل: مونږ ټکټونه ندي اخيستي دلته کېناستئ شو؟

هغه په غوصه وويل: دا سيټونه ټول په ټکټ دي، تاسې بې له ټکټ څخه نشۍ کولاى چې دلته کېنۍ، ښکته شۍ!

تر څو ما څه ويل، خلکو په کلنډر باندې راچغه کړه: نور په مونږ باندې ناوخته شوه، دوى په دغه سيټ باندې کېنوه ژر کوه چې نور لاړ شو.

کلنډر هم لکه چې نور له انتظار څخه ستړئ شوئ وي، وويل: سمه ده، زه ځمه! ټکټ ولا ته وايم، چې ستاسو لپاره هم ټکټونه راکړي، نور بيا ځو هغه کسان چې ټکټ يې اخيسئ ده، هغوى دې په بل موټر کې راشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دقې(دقيقې) وروسته کلنډر راغئ او درېور ته يې وويل: څه له خيره سره سوارلۍ پوره ده.

حرکت مو وکړ، چې کله د غزني بازار ته رسېدو نو دولس نيمې بجې شا او خوا وې، ډرېور موټر ودراوه او مونږ ته يې وويل: هغه هوټل ده، که څوك ډوډۍ خوري نو ورمخته دې شي.

زه او صنم دواړه هم هوټل ته ورغلو ما ورته وويل: کباب راوړه، صنم وويل: ماته شوروا راوړه.

د هوټلي شاګرد په ټوکه وويل: څه رقم کباب، هو رېښتيا که کباب او خوروا نه وه، بيا څه راوړم.

چې ومې ليدل د هوټلي شاګرد ټوکې کوي، نو ما هم ورته په ټوکو وويل: د موزو کباب راوړه! که کباب او شوروا نه وه، بيا کروت(قروت) او جوارئ راوړه، که هغه هم نه وؤ، شنه پياز او پاستي راوړه!

د هوټلي شاګرد وخندل او بيا لاړه، لس يا پنځلس دقې وروسته راغئ ماته يې شوروا کېښوده او صنم ته کباب، ما هم څه ورته ونه ويل، ما شوروا وخوړه او صنم کباب، په آخر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ډوډۍ لږ پاتې شوه، صنم وویل: اوس خو مونږ ښځه او مېړه یو نو باید په ګډه ډوډۍ وخورو!

ما په ټوکه ورته وویل: اوس چې کباب خلاص شو، ښځه او مېړه شولو؟

صنم وویل: نه! هغسې خبره نده، که ډېر کباب پسې ستي یې نور درته راویې غواړه.

ما ورته وخندل، ډوډۍ مو وخوړه، بیا ورغلم هوټلي ته مې پیسې ورکړې او تر هغه وروسته د موټر په خوا روان شوم، موټر ته چې پورته شوم، ډرېور هارنډونه(هارن) شروع کړ، تر څو نور خلك هم راشي، ټول خلك راټول شول، بیا مو حرکت وکړ، د ځینو ستونزو له امله ایله د شپې لس بجې کندهار ته ورسېدو، چې کله ښکته کېدم، زما تر شا ناست سړي راته وویل: کندهار کې څوك خپل خپلوان لرې؟

ما ورته وویل: نه! هسې چکر ته راغلي یو.

سړي راته وویل: راځۍ نن شپه به له ماسره تېره کړۍ، سبا مو، بیا خوښه چې هر چېرې ځۍ، اوس شپه ده، په هوټلانو کې ځای نشته.

زړه نا زړه مې ورسره هو کړه، د شپې د هغوی کره ولاړو، هغه بېچاره یوه تشه کوټه لرله او یو دهلیز کورنۍ یې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېره وه، په ما يې زړه نه کېده، چې مونږ دواړه په دهلېز کې واچوي او داسې يې کولای نشول، چې دوی دهلېز کې ځمليؤ ځکه دوی ډېر ول، ده وويل: ياره زه او ته به داسې وکړو چې پاس په بام به ځملو او شځې به دننه ځملي بيا سبا که له ماسره هم پاتې کېدی نو څه چاره به وکړو، هسې هم زه د کلي خان يم او که داسې هم نه وي، نو زه به يوه بله کوټه درته تشه کړم، کوټې خو هسې هم ډېرې دی، خو سامانونه پکښې ايشي دي.

شپه مو تېره کړه، د سهار د لمانځه وخت به وؤ، چې سړي غږ راباندې وکړ، پورته شه چې لمانځه ته لاړشو، زه هم پاڅېدم د سهار لمانځه لپاره مې اودس وکړ او د سهار لمونځ مې په جمع وکړ، چې بېرته راغلو، سړي وويل: راځه په باغ باندې يو چکر ووهو، لاړو په باغ باندې ګرځېدو، هخوا او دېخوا ډېر وګرځېدو، بلآخره، د يوه سيند په غاړه کېناستو، سړي راته وويل: تو پوهېږې، چې زه تا پېژنم؟

ما ورته وويل: ما پېژنې؟ يعنې څه چې ته ما پېژنې؟ زه څوک يم؟ څه کار کوم؟ ته له کومه ما پېژنې؟...

سړي راته وويل: دومره سوالونه دې وکړل، زه تا پېژنم، ته يو ډېر ځوانمرده او شه سړئ يې، ته کېدای شي په دولت کې کار وکړې، تا له موټر څخه پېژم موټر کې سره آشنا شوي يو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایله مې زړه کرار شو، تر څو دقو مخکې پورې مې فکر کاوه، چې یاره! لکه چې رسوا شوئ یې، خو سړي بل رقم پېژندم، سړي ته مې وویل: ریښتیا ودې نه ویل، څه کار کوې؟ نوم دې څه ده؟

هغه راته په خندا وویل: یاره لکه چې ته هم د پوښتنو مرض لرې، دومره ژر ژر پوښتنې کوې چې زه دې ستړئ کړم، زه کوم مهم کار نکوم، دا خپل پټي او باغونه کرم، مجاهدینو سره مرسته کوم، خو په هېڅ تنظیم کې نه یم، نو مې بهادر خان ده، را ځه نور لاړ شو، چای به تیار وي.

لاړو چای مو وڅښه د چای له څښلو وروسته، ما صنم ته وویل: ځه چې نور له خیره سره ځو.

خو د صنم زړه نه کېده، بهادر خان هم وویل: څه کوی چې ځی؟ هسې هم چکر ته راغلي یی نو همدلته په همدې کلي کې چکرونه ووهی خپله ساعتیري کوی، څوك څه درته نشي ویلای، اوس به مونږ لاړ شو، ښځې به یوه کوټه تشه او پاکه کړي، که مونږ دلته اوسو نو هغوی ایله له تا څخه مخ پټ کړي.

د شپې زه او صنم دواړه په یواځې په یوه کوټه کې ولو، سبا سهار چې کله زه پاڅېدم چې لاړ شم او د باغ په منځ کې چې کومه ویاله ده، په هغې کې غسل وکړم، نو صنم هم راغله، اودس مې وکړ، بیا مې ځان په اوبو کې ډوب کړ، بېرته چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوو تلم، خپل د بدن پوستکۍ (څرمن) مې وموښله، بیا مې ځان په اوبو کې ډوب کړ، بېرته چې راووتم، نو خپل پوستکۍ مې وموښه، بیا مې ځان په اوبو کې ډوب کړ، چې کله له اوبو څخه راووتم، ګورم، چې صنم مې مخې ته ناسته ده، راته یې وویل: غسل دې وکړ، شپه ډېره خوندوره وه، ما ته خو یې سخت خوند راکړ، تاته څنګه؟.

تر څو ما څه ویل، صنم زیاته کړه: پوهېږې زما پخوانۍ خاوند ولې مړ شو؟ ځکه چې له شورویان سره په جګړه کې اخته وؤ. هغه هم ډېر ساده سړۍ وؤ، هغه سره هم هرې شپې خوند کاوه، خو زه په یوه خبره پوهه نشوم، دا تاسې ولې دومره ژر په هر چا باور کوی؟

ته څه فکر کوې، زما له سترګو پټ وې، دا چې ته ما ته یو نوم راکړې، په تذکره کې بل نوم ولرې او په حزب کې بل نوم دا له ما څخه پټېږي؟

ناظر جانه! ته پوهېږې زه ولې له تاسره راغلم؟

ځکه راغلم، چې کوم زور چې په یوه داسې هلك کې وي، چې په لومړي ځل واده کوي، هغه په نورو هلکانو کې نه وي، زما لپاره خو ډېر هلکان پیدا کېدل چې زه واده ورسره وکړم، ځکه زه د ښکلا ملکه یم، خو ته ډېر ساده او زورور وې، هسې زما دښمن هم وې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ستا د مشر مشره وم، خو تا ما ته تل دروغ ویل، اوس زه هم هغه کار کوم، چې شوروپانو زما له خاوند سره کړئ وؤ.

ما ورته وویل: خو تا ویل دومره مینه درسره لرم لکه دنیا؟

صنم وویل: څومره کم عقل يې، هغه ستا سو مشهور خبره ده: دنیا بې وفا ده. دنیا فاني ده...

چې ترڅو مې څه ویل، صنم ګېټ کشکوښته(کش کړ)، زما سینې ته يې د تفنګچې میل جوړ کړ او پوره شاجور يې زما په سینه کې تش کړ، زما په سترګو هم تیاره شوه، ترڅو

دوام لري...

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library